

సమావేశము - XVI

వాల్యూము - I

నెం. 2

వెల : రూ. 32-50

08 సెప్టెంబర్, 2020

మంగళవారం,

(శక సం. 1942,

భాద్రపద బ. - 6)

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

పేజీ. నెం.

I.	సభా సమక్షంలో పెట్టబడిన పత్రం	...	1
II.	సభా సమక్షంలో ఉంచబడిన పత్రాలు	...	1
III.	భారత మాజీ ప్రధాన మంత్రి శ్రీ పి.వి. నరసింహ రావు శతజయంతి ఉత్సవాలపై చర్చ ఆమోదం మరియు ప్రభుత్వ తీర్మానాలు	...	2

* * *

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు

ప్రధాన అధికారులు

చైర్మన్	:	శ్రీ గుత్తా సుఖేందర్ రెడ్డి
డెప్యూటీ చైర్మన్	:	శ్రీ నేతి విద్యాసాగర్
కార్యదర్శి	:	డా. వి. నరసింహాచార్యులు
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎస్. దుర్గాప్రసాద్ శ్రీ సి.హెచ్. ఉపేందర్ రెడ్డి శ్రీమతి వి.ఎన్. ప్రసన్నకుమారి
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఇ.నంజీవ రావు శ్రీమతి బి.ప్రమీల శ్రీమతి యస్. నాగమణి శ్రీ డి.శ్రీనివాసులు శ్రీ ఎమ్. రఘుమా రెడ్డి శ్రీ ఎ. సుధాకర్ శ్రీ పి. శ్రీనివాస్
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ బేటి వీరా రెడ్డి

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

(పదహారవ సమావేశము - రెండవ రోజు)

మంగళవారము, సెప్టెంబర్ 08, 2020

(సభ ఉ.గం. 11.00 లకు ప్రారంభమైనది)

(గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానములో వహించారు)

PAPER PLACED ON THE TABLE :

MR. CHAIRMAN:- A copy of the report on the "Decisions of the Business Advisory Committee" taken at its meeting held on 7th September, 2020 is placed on the Table of the House.

PAPERS LAID ON THE TABLE :

All the papers listed in the Agenda are deemed to have been laid on the Table of the House.

1. A copy of the Telangana State Private Universities (Establishment and Regulation)(Amendment) Ordinance, 2020 (Telangana Ordinance No. 1 of 2020), as required under clause 2(a) of Article 213 of the Constitution of India.

2. A copy of the Telangana Disaster and Public Health Emergency (Special Provisions) Ordinance, 2020 (Telangana Ordinance No. 2 of 2020), as required under clause 2 (a) of Article 213 of the Constitution of India.

3. A copy of the Telangana Fiscal Responsibility and Budget Management (Amendment) Ordinance, 2020 (Telangana Ordinance No.3 of 2020), as required under clause 2(a) of Article 213 of the Constitution of India.

4. A copy of the Telangana Public Employment (Regulation of Age of Superannuation) (Amendment) Ordinance, 2020 (Telangana Ordinance No.4 of 2020), as required under clause 2 (a) of Article 213 of the Constitution of India.

5. A copy of the Draft Notification of Panchayat Raj and Rural Development (GP.FIN) Department for creation of new Gram Panchayat of Anthireddyguda by carving out of the existing Nandigama Gram Panchayat, Ranga Reddy District proposed to be issued under Section 3 (2) of the Telangana Panchayat Raj Act, 2018, as required under Section 3 (3) of the Telangana Panchayat Raj Act, 2018.

6. A copy of the 1st Annual Report of the Telangana State Film Development Corporation Limited for the Year, 2017-18, as required under Section 394(2) of the Companies Act, 2013.

7. A copy of the Audit Report of the Telangana Samagra Shiksha-TSS for the year 2018-19, as per para No. 6.1.7 (h) of Manual on Financial Management and Procurement of Department of School Education and Literacy, Ministry of Human Resources Development, Government of India.

8. A copy in each of the Notifications issued in G.O.Rt.No.189, Telangana Roads & Buildings (Tr.I) Department, dated 30th April, 2020 published in Gazette Notification No.88, dated 30th April, 2020; G.O.Rt.No.292, Transport, Roads & Buildings (Tr.I) Department, dated 6th July, 2020 published in Gazette Notification No.140, dated 6th July, 2020 and G.O.Rt.No.351, Transport, Roads & Buildings (Tr.I) Department, dated 6th August, 2020 published in Gazette Notification No.161-A,

dated 6th August, 2020 respectively, for extension of grace period for payment of MV tax for the QE 30.6.2020 upto 31.8.2020, as required under Section 9(2) of the Telangana Motor Vehicles Taxation Act, 1963 (Act No. 5 of 1963.)

GOVERNMENT RESOLUTIONS:

THE GOVERNMENT RESOLUTIONS AND DISCUSSION ON CENTENARY CELEBRATIONS OF SRI P.V. NARASIMHA RAO, FORMER PRIME MINISTER OF INDIA.

MR. CHAIRMAN:- Now, I request Sri Eatala Rajender, the Hon'ble Minister for Medical, Health & Family Welfare, to move the Government Resolutions.

SRI EATALA RAJENDER (MINISTER FOR MEDICAL, HEALTH & FAMILY WELFARE):- Chairman Sir, Deputizing the Hon'ble Chief Minister, I beg to move that :

"తెలంగాణ బిడ్డ, దక్షిణాది నుంచి తొలిసారి ప్రధాని పదవికి ఎన్నికైన రాజనీతిజ్ఞుడు, నూతన ఆర్థిక సంస్కరణల సారథి అరుదైన దౌత్యనీతికొవిదులు, బహుభాషావేత్త , దేశప్రగతికి ఉజ్వలమైన దారులు నిర్మించిన మహాన్నత దార్శనికుడు, భారత రాజకీయాలలో మేరునగధీరుడు, అసాధారణ ప్రజ్ఞాశాలి శ్రీ పాములపర్తి వేంకట నరసింహారావు గారికి మరణానంతరం భారతరత్న పురస్కారం ఆయన శతజయంతి ఉత్సవాల సందర్భంగా ప్రకటించాలనీ, పార్లమెంట్ ప్రాంగణంలో ఆ మహనీయుని విగ్రహాన్ని చిత్తరువునూ ప్రతిష్ఠించాలనీ, హైదరాబాదు కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయానికి పీఠీ నరసింహారావుగారి పేరు పెట్టాలని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తూ తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు ఏకగ్రీవంగా తీర్మానిస్తున్నది."

SRI T. BHANU PRASAD RAO:- I second the Motion.

MR. CHAIRMAN:- Motion moved.

Now, Discussion on the Motion of the Government Resolutions and Discussion on Centenary Celebrations of Sri P.V. Narasimha Rao, former Prime Minister of India."

భారత మాజీ ప్రధాన మంత్రి శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు శతజయంతి ఉత్సవాలపై చర్చ-ఆమోదం మరియు ప్రభుత్వ తీర్మానాలు.

భారత మాజీ ప్రధాన మంత్రి శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు శతజయంతి ఉత్సవాలపై చర్చ

శ్రీ ఈటల రాజేందర్:- అధ్యక్షా, మాజీ ప్రధాని పి.వి. నరసింహారావు గారికి మరణానంతరం భారతరత్న పురస్కారం ప్రకటించాలని కోరుతూ తీర్మానం. అపార రాజనీతిజ్ఞులకు పర్యాయపదంగా నిలిచిన మేధోనంపన్నుడు, బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి, బహుభాషా కోవిధుడు శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు. నూతన ఆర్థిక సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టి సంపన్న భారత దేశం రూపొందడానికి బాటలు నిర్మించిన అసాధారణ నేతగా, స్థితప్రజ్ఞుడిగా ఆయన చిరకీర్తిని పొందారు. భారత పూర్వ ప్రధాని శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు గారి శతజయంతి దేశ చరిత్రలో ఒక విశిష్ట సందర్భం. తెలంగాణా అస్తిత్వ ప్రతీక, ఆత్మగౌరవ పతాక అయిన పి.వి. నరసింహారావుగారి శతజయంతి ఉత్సవాలను సంవత్సర కాలంపాటు ఘనంగా నిర్వహించడానికి తెలంగాణా ప్రభుత్వం సంకల్పించింది. 2020 జూన్ 28వ తేదీన పి.వి. జ్ఞాన భూమిలో ఘనంగా ప్రారంభోత్సవాన్ని నిర్వహించింది. ఈ శతజయంతి ఉత్సవాల నిర్వహణ ద్వారా శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు గారు దేశానికి చేసిన సేవలను ప్రజలందరూ ఉజ్వలంగా స్మరించుకునేలా చేయాలని తెలంగాణా ప్రభుత్వం ఆశిస్తున్నది.

ఈ రోజు ప్రపంచంలో అత్యంత వేగంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలలో ఒకటిగా భారత దేశం నిలవడానికి, ప్రపంచంలో అతిపెద్ద ఆర్థిక వ్యవస్థలో ఒకటిగా భారతదేశం పురోగమించడానికి మూలకారకుడు శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు. దేశ ప్రధాని పదవిని అధిష్టించిన మొట్టమొదటి దక్షిణ భారతీయుడిగా, తెలంగాణా ముద్దుబిడ్డగా చరిత్ర సృష్టించిన ఘనుడు శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు. అందుకే ఇది పి.వి. మన తీవి అని తెలంగాణా సగర్వంగా చాటుకుంటున్న సందర్భం.

ఆధునిక భారతదేశ చరిత్రను మలుపు తిప్పిన నాయకులు ఇద్దరే ఇద్దరు. ఒకరు స్వాతంత్ర్యానంతరం "జమూర్ లాల్ నెహ్రూ, మోడర్న్ ఇండియా నిర్మాత". రెండవ వారు పి.వి. నరసింహారావు, "గ్లోబల్ ఇండియా నిర్మాత".

శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు ప్రధానిగా బాధ్యతలు స్వీకరించిన సమయంలో దేశం సమస్యల సుడిగుండంలో

చిక్కినతమతమవుతున్నది. దేశ ఆర్థికస్థితి అధోగతిలో ఉంది. సోవియట్ అమెరికాల నడుమ ప్రచ్ఛన్న యుద్ధం ముగిసి అమెరికా కేంద్రంగా ఏకద్రువ ప్రపంచం ఏర్పడుతున్న సంధికాలంలో అంతర్జాతీయంగా అనేక మార్పులు చోటుచేసుకుంటున్నాయి. కాలానుగుణంగా పరిణామశీలంగా ఆర్థిక దృక్పథంలో మార్పులు తేవాల్సిన ప్రత్యేక పరిస్థితుల నడుమ దేశం నిలబడి ఉన్నది. ఇంకో దిక్కు పంజాబ్ లో వేర్పాటువాదం బుసలు కొడుతోంది. కశ్మీర్ లో ఉగ్రవాదులు మారణహోమం కొనసాగిస్తున్నారు. వీటన్నిటితో పాటూ మైనారిటీలో ఉన్న ప్రభుత్వానికి సారథ్యం వహిస్తూ రాజకీయ స్థిరత్వాన్ని నెలకొల్పాలి. కాలం విసిరినా ఇన్ని సవాళ్ల నడుమ తనదైన, దార్శనికతతో, ధైర్యంగా ముందడుగు వేశారు శ్రీ పి.వి. నరసింహ రావు గారు. నూతన ఆర్థిక సంస్కరణలకు శీకారం చుట్టి అత్యంత సాహసోపేతంగా వేగంగా, చాకచక్యంగా, సమర్థవంతంగా అమలు చేశారు. రాజకీయాలతో సంబంధం లేని ఆర్థికవేత్త శ్రీ మన్మోహన్ సింగ్ గారిని ఆర్థికశాఖామంత్రిగా నియమించి పి.వి. గారు తన ప్రత్యేకతను చాటుకున్నారు. సరళీకృత విధానాలతో దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ గమనాన్నే మార్చేశారు. టైసన్, పర్మిట్ రాజీను అంతం చేశారు. దేశాభివృద్ధిలో ప్రైవేటు రంగం భాగస్వామ్యాన్ని పెంచారు. కూపస్థ మండూకంలా మారిన దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థను, ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థతో అనుసంధానం చేశారు. అభివృద్ధి రేటు సున్నా అవుతున్న విపత్కర పరిస్థితి నుంచి, దేశాన్ని బయటపడవేసి, ఆర్థిక వ్యవస్థను పట్టాలెక్కించి పరుగులు తియించారు.

నేడు భారతీయ మేధావులు విదేశాలలో ఉన్నత ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారన్నా, దేశానికి విదేశీ మారక ద్రవ్య నిల్వలు పెద్ద ఎత్తున సమకూరాయన్నా, ఈనాడు దేశానికి ప్రపంచం నలుదిక్కుల నుండి పెట్టుబడులు తరలి వస్తున్నాయన్నా, స్వదేశీ కంపెనీలు విదేశీకంపెనీలను కొనేస్తాయికి ఎదిగాయన్నా ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలలో సైతం పోటీతత్వం పెరిగిందన్నా, ప్రైవేటు రంగంలో ఉపాధి పెరిగిందన్నా, సగటు భారతీయుని జీవన శైలి ఎంతో మారిందన్నా వీటిన్ని వెనక శ్రీ పి.వి. నరసింహ రావు గారి దార్శనికత ఉంది. ఇది అందరూ ఒప్పుకొని తీరాల్సిన సత్యం.

శ్రీ పి.వి. నరసింహ రావు గారు సంస్కరణలనే వ్యక్తాలు నాటితే ఈనాడు మనం వాటి ఫలాలు అనుభవిస్తున్నాం. అందుకే ఆయన నూతన ఆర్థిక విధానాల విధాత, గ్లోబల్ ఇండియాకు రూపశిల్పి.

భారత విదేశాంగ విధానంలో మేలి మలుపులు పి.వి. దౌత్యనీతి ఫలితమే. అంతవరకూ సోవియట్ యూనియన్ తో మాత్రమే సంబంధాలు కలిగిన భారత్ ను ఒకే ఒక అగ్రరాజ్యమైన అమెరికాకు మిత్రదేశంగా మార్చిన ఘనత పి.వి. నరసింహ రావు గారిదే. భారత్ కు వ్యతిరేకంగా, పాకిస్తాన్ కు అనుకూలంగా ఉండిన నాటి అమెరికా అధ్యక్షుడు క్లింటన్ ను సుముఖం చేసుకున్నది. పి.వి. వ్యూహమే. 'లుక్ ఈస్ట్ పాలసీ' ప్రవేశపెట్టి సింగపూర్, మలేషియా, ఇండోనేషియా వంటి "ఏషియన్ టైగర్స్" కి భారత్ ని చేరువ చేసి వ్యాపారాభివృద్ధికి దోహదం చేసింది పి.వి. దూరదృష్టి. ఇప్పుడు ఆ విధానాన్నే 'యాక్ట్ ఈస్ట్ పాలసీ' గా కొనసాగిస్తున్నారు. చైనాతో సరిహద్దు సమస్యను పక్కన పెట్టి, వాణిజ్య సంబంధాలు పెంపొందించుకోవాలని ప్రతిపాదించి, బీజింగ్ వెళ్లి ఒప్పందం కుదుర్చుకుని వచ్చింది. పి.వి.నే. దాదాపు మూడు దశాబ్దాలు భారత్-చైనా సరిహద్దు ప్రశాంతంగా ఉండటానికి పి.వి. దౌత్యమే కారణం. రెండో అణుపరీక్షకి రంగం సిద్ధం చేసిన దక్షత కూడా పి.వి. గారిదే.

ఉగ్రవాదుల పీచుమణచడంలో సమర్థవంతమైన పోలీసు అధికారిగా పేరు తెచ్చుకున్న కేఎస్ గిల్ కు సంపూర్ణ మద్దతు, వ్యూహాత్మకమైన తోడ్పాటు అందించడం ద్వారా పంజాబ్ లో శాంతిని పునరుద్ధరించారు. కె.ఆర్ వేణుగోపాల్ వంటి సమర్థులైన అధికారుల సహకారంతో కాశ్మీర్ లో శాంతి నెలకొల్పగలిగారు.

పి.వి. గారు భూస్వామ్య కుటుంబంలో పుట్టారు. కానీ ఆయనే భూ సంస్కరణలకు నాంది పలికారు. దేశంలో భూసంస్కరణలను అత్యంత నిజాయితీగా అమలు చేసిన ముఖ్యమంత్రి ఆయన. 1972లో భూ సంస్కరణల చట్టం తెచ్చారు. భూస్వామ్య వర్గం కన్నాద్ర చేసినా లెక్కచేయలేదు. భూగర్భవరిమితి దాటిన వారు భూములు ప్రభుత్వానికి అప్పజెప్పాలనే విధానాన్ని రూపొందించారు.

భూ సంస్కరణల స్ఫూర్తికి తనే ఆదర్శంగా నిలవాలని తన స్వంత భూమి 800 ఎకరాలు ప్రభుత్వానికి స్వాధీనం చేసారు. ఆ భూమిని 479 మంది లబ్ధిదారులకు అందేలా చూసారు.

పి. వి. చలువ వల్లనే తెలంగాణాలో పేదవాళ్లకు భూమి లభించింది. 98 శాతానికి పైబడి చిన్న కుమతాలున్న రైతుల వ్యవసాయ వ్యవస్థ పి.వి. గారి నేతృత్వంలో జరిగిన భూ సంస్కరణల కారణంగానే ఏర్పడ్డది. భూసంస్కరణలను చిత్తశుద్ధితో అమలుచేసినందుకు, ముల్కీ రూల్స్ ను సమర్థించినందుకు తదనంతరం ఆయనను ముఖ్యమంత్రి పదవి నుంచి తప్పించారు. అయినా పి.వి. గారు చలించలేదు. నిబద్ధతను కోల్పోలేదు.

రాష్ట్రమంత్రిగానూ, కేంద్రమంత్రిగానూ ఏ శాఖ నిర్వహించినా అందులో సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టిన సృజనశీలి. నిత్య సంస్కరణాభిలాషి పి.వి. నరసింహారావుగారు అనన్య సామాన్యమైన మేధో సంపత్తి, సామాజిక సమస్యల పట్ల లోతైన అవగాహన ఉన్న పి.వి. గారు వివిధ శాఖలలో అనేక అభివృద్ధికరమైన సంస్కరణలను ప్రవేశపెట్టారు.

రాష్ట్ర విద్యా శాఖ మంత్రిగా గురుకుల పాఠశాలలు ప్రారంభించారు. కేంద్రంలో మానవ వనరుల శాఖా మంత్రిగా నవోదయ పాఠశాలలు నెలకొల్పారు. ఈ విద్యాలయాలు గ్రామీణ విద్యార్థులకు నేటికీ ఉచితంగా ఉన్నత ప్రమాణాలతో విద్యను అందిస్తున్నాయి. ఈ విద్యాలయాలలో శిక్షణ పొందిన వారెందరో ఉన్నత స్థాయి పదవులు పొందారు. ఉన్నత ఉద్యోగాలలో రాణించారు. నేటికీ రాణిస్తున్నారు.

ఏడు నుండి పదవ తరగతి వరకు మధ్యన ఉండే తరగతులలో డిటెన్షన్ పద్ధతిని రద్దు చేసారు. పిల్లలు జీత గాళ్లుగా, బాలకార్మికులుగా డ్రాప్ బెట్స్ గా మిగిలిపోతున్నారనే ఉద్దేశంతో మానవీయ కోణంలో ఆలోచించి, ఆయన ఈ సంస్కరణ చేసారు. అన్ని కోర్సుల అకడమిక్ పుస్తకాలన్నీ తెలుగులో లభించాలనే ఉద్దేశంతో తెలుగు అకాడమీని నెలకొల్పారు. జైళ్ల మంత్రిగా బహిరంగ జైళ్ల నిధానం ప్రవేశపెట్టారు. శిక్షార్థులలో, ఖైదీలలో పరివర్తనకు ఓపెన్ జైళ్లు ఉపయోగపడతాయని విశ్వసించిన మానవీయమూర్తి పి.వి. నరసింహ రావు గారు.

విదేశాంగ మంత్రిగా ఇజ్రాయేల్ ను గుర్తించి ఆ దేశంతో ప్రప్రథమంగా దౌత్యసంబంధాలు నెలకొల్పారు. దేశీయాంగ మంత్రిగా, రక్షణ మంత్రిగా విధానపరంగా అనేక కొత్త పుంతలు తొక్కారు. పీవీ వ్యక్తిత్వం ఒక సహస్రదశపద్ధం అనేక కోణాలున్న సమున్నత వ్యక్తిత్వం.

11.10 పీవీ బహుభాషా కోవిదుడు, మహాన్నత సాహిత్యవేత్త. ఉ. బాలగంగాధర్ తిలక్, పండిత గోవిందవల్లభ్ పంత్, కే.ఎం. మున్షీ, జవహర్ లాల్ నెహ్రూ వంటి వారి సరసన లెక్కించదగిన అఖండ పాండిత్యం ఉన్నవాడు. తెలుగు, సంస్కృతం, మరాఠీ, కన్నడం ఉర్దూ పర్షియన్ మొదలైన భారతీయ భాషలతో పాటూ ఇంగ్లీష్, ఫ్రెంచ్ వంటి విదేశీ భాషలలోను అనర్గళంగా ప్రసంగించగలిగిన మహాపండితుడు.

రాజకీయాలలో మునిగి తేలుతూనే కవిసామ్రాట్ విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారు రచించిన “వేయి పడగలు” అనే బృహన్నవలను హిందీ భాషలోకి “సహస్రఫణ్” పేరుతో అనుసృజించారు. అందరూ వేయి పడగలు నవలకు పి.వి. గారు చేసింది అనువాదం అనుకుంటారు. కానీ, అది అనుసృజన అని స్వయంగా విశ్వనాథ సత్యనారాయణ గారే పేర్కొన్నారు. “వేయి పడగలు” నవల అనేక పాత్రలు సన్నివేశాలతో ఒక ఇతిహాసం వలె ఉంటుంది.

“క్లిష్టతరమైన ఈ నవలను పి.వి. అనుసృజన చేసిన తీరు చూస్తే హిందీ నుంచి తెలుగులోకి నేను అనువాదం చేసినా అనేంత గొప్పగా ఉన్నదని” విశ్వనాథ సత్యనారాయణ గారంతటి వారు అంతగా ప్రశంసించారంటే పి.వి గారి పాండిత్యం ఎంత గొప్పదో అర్థం చేసుకోవచ్చు. వేయి పడగలు నవలను బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదం మీద తిరుగుబాటుగా పి.వి. గారు అభివర్ణించారు.

“అబలా జీవితం” అనే మరాఠీ నవలను తెలుగులోకి అనువాదం చేసారు.

తెలంగాణ సాయుధ పోరాటంలో తన అనుభవాలకు అక్షర రూపాన్ని ఇస్తూ “గొల్ల రామవ్వ” అనే అత్యద్భుతమైన కథ రాసారు.

ఈ కథలో ఆనాడు తెలంగాణాలో రామవ్వ వంటి సామాన్యులు చేసిన త్యాగాలను గొప్పగా చిత్రించారు. ఇంకా

ఎన్నో కథలు, పద్యాలు, గేయాలూ, నవలికలూ రాశారు. ఆయన ఉపన్యాసాలలో భాషా సాహిత్య పరిమళాలు గుభాళించేవి. ఆయన అసమాన పాండిత్యం అద్భుత తేజస్సుతో ప్రకాశించేది.

విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారికి, సి.నారాయణ రెడ్డిగారికి జ్ఞానపీఠ పురస్కారాలు లభించడం వెనుక, కాళోజి నారాయణ రావు గారికి పద్మవిభూషణ్ బిరుదు రావడం వెనుక పి.వి. గారి కృషి దాగివుంది. మనవాళ్ల ప్రతిభ జాతీయ స్థాయిలో మెలుగులోకి రావడానికి పి.వి. గారే వారధి అయ్యారు.

ఒక చిన్న గ్రామంలో పుట్టి, విద్యార్థి దశలోనే నిజాం రాజుకు వ్యతిరేకంగా ఉద్యమం చేసినందుకు, విశ్వవిద్యాలయం నుంచి బహిష్కరణ చేసినా కూడా పీవీ గారు వెరవలేదు. పొరుగు రాష్ట్రమైన మహారాష్ట్ర వెళ్లి నాగపూర్, పుణెలో ఇంటర్, బీఎస్సీ, లా డిగ్రీలలో అత్యున్నత శ్రేణిలో ఉత్తీర్ణుడయ్యారు. ఆనాడు ప్రముఖ న్యాయవాది, గొప్ప రాజకీయవేత్త అయిన బూర్గుల రాంకిషన్ రావు గారి దగ్గర జూనియర్ లాయర్ గా ప్రాక్టీస్ మొదలు పెట్టినప్పటికీ పీవీ గారు, పత్రికా సంపాదకత్వం పట్ల, రామానంద తీర్థ నాయకత్వంలోని స్వతంత్ర పోరాటం పట్లనే మొగ్గు చూపించారు. అద్భుతమైన గ్రహణ, ధారణ శక్తి పీవీ సొంతం. పేదల పట్ల సానుభూతి, ప్రయోగశీలత, పార్టీ పట్లా, ఆదర్శాల పట్ల అంకితభావంతో పీవీ గారు రాజకీయ ప్రస్థానం సాగించారు. గాంధీ, నెహ్రూల పట్ల ఆరాధనాభావం, అసమాన పాండిత్యం, అసాధారణమైన అభివ్యక్తి సృజనశీలం ఆయనను ఉన్నత పథంలో నడిపించాయి. ఎన్నో శిఖరాలు ఎక్కించాయి. 1991లో ఎన్నికలలో పోటీ చేయకుండా హైదరాబాద్ కి తిరిగి రావడానికి సిద్ధంగా ఉండిన పీవీ గారు రాజీవ్ గాంధీ దారుణ హత్యానంతరం అఖిలభారత కాంగ్రెస్ పార్టీ అధ్యక్షులై, దేశ ప్రధానిగా సర్వోత్తమైన పదవిని అధిష్టించారు.

ప్రధానిగా భారత దేశాన్ని ప్రపంచ పరిణామాలకు అనుగుణంగా తీర్చిదిద్దడంలో అసమానమైన ప్రతిభతో పాటూ, విమర్శలకు వెరవని సాహసాన్ని ప్రదర్శించారు. అటువంటి మహనీయుడికి, తెలంగాణ ముద్దుబిడ్డకు, ప్రపంచ మేధానికి, బహుభాషావేత్తకు, అపర చాణక్యుడికి, ప్రగతిశీలికి, సంపన్న భారత నిర్మాతకు జాతిరత్నమై భాసిల్లిన

నాయకునికి మరణానంతరం “భారత రత్న” పురస్కారం ఇచ్చి భారతజాతి తనను తాను గౌరవించుకోవాలి. ఇప్పటికీ ఆలస్యం అయింది. పీవీ శతజయంతి ఉత్సవాలను తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఘనంగా నిర్వహిస్తున్న ఈ సందర్భంలో, వచ్చే పార్లమెంట్ సమావేశాలలో ప్రకటించడం సముచితంగా ఉంటుంది.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్ర రావు (పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం - మహబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి మరియు హైదరాబాద్):- అధ్యక్షా, ఈ రోజు శాసనమండలిలో మాజీ ప్రధానమంత్రి శ్రీ పి.వి. నరసింహ రావు గారి శత జయంతి ఉత్సవాల సందర్భంగా శాసనమండలి మరియు శాసనసభలో వారికి భారతరత్న పురస్కారం ఇవ్వాలని, ప్రస్తుతం ఉన్న హైదరాబాద్ సెంట్రల్ యూనివర్సిటీకి వారి పేరు పెట్టాలనే ప్రస్తావనను శాసన పరిషత్తులో పెట్టినందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. శ్రీ పి.వి. నరసింహ రావు గారు తెలుగు బిడ్డ, తెలంగాణ బిడ్డ. భారతదేశంలో మొట్టమొదటి సారి లాండ్ రిఫార్మ్స్ యొక్క విధానాన్ని ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వారు ప్రవేశపెట్టారు. ఈ లాండ్ రిఫార్మ్స్ ను ఆనాటి భూస్వాములందరూ వ్యతిరేకించినా, తాను స్వయంగా భూస్వాముల కుటుంబం నుంచి వచ్చినప్పటికీ, పేద వారికి భూములు రావాలనే ఆలోచనతో వారికి ఉన్న ఎక్స్ ప్రెస్ లాండ్సు ప్రభుత్వానికి ఇవ్వడం జరిగింది. అంత గొప్ప సంస్కరణ చేసిన వ్యక్తి మన తెలుగు వారు, తెలంగాణ వారు కావడం, రాజకీయాల్లో అత్యున్నత స్థాయికి చేరుకోవడం మనకు గర్వకారణమైన విషయం. ఈ ప్రస్తావనలో వారు చేసిన అనేక మార్పులు, దౌత్యసంబంధాలు, ఆర్థిక సంస్కరణలు వంటి వాటి గురించి ఆలోచించాలి. వారు రాకముందు భారతదేశం ఆర్థికంగా చాలా వెనకబడి ఉంది. ప్రపంచ దేశాలన్నీ భారతదేశాన్ని పేద దేశంగా గమనించేవి. శ్రీ పి.వి. నరసింహ రావు గారికి, ప్రతిపక్షంలో ఉన్న భారతీయ జనతా పార్టీ నాయకులు శ్రీ అటల్ బీహారీ వాజ్ పేయ్ గారితో చాలా మంచి సంబంధాలు ఉండేవి. ఆనాడు శ్రీ పి.వి. నరసింహ రావు గారు తీసుకున్న ప్రతి నిర్ణయానికీ శ్రీ అటల్ బీహారీ వాజ్ పేయ్ గారు మద్దతు తెలిపేవారు. కశ్మీర్ లో చర్చకు భారతదేశాన్ని యూనైటెడ్ నేషన్స్ పిలిచినప్పుడు ప్రతిపక్షంలో ఉన్న

భారతీయ జనతా పార్టీ నాయకులు శ్రీ అటల్ బీహార్ వాజ్పేయ్ గారిని పంపించడం జరిగింది. అది ఒక పాలిటికల్ కల్చర్. భారతదేశంలో ప్రతిపక్షమైన, ప్రభుత్వమైన ఒకే మాట మీద ఉన్నదని చెప్పే ఆలోచనతో ప్రతిపక్ష నాయకుడి ద్వారా భారతదేశ వాణిని వినిపించి కశ్మీర్ పై రెజల్యూషన్ పాస్ కాకుండా చేసిన వ్యక్తి శ్రీ పి.వి.నరసింహారావు గారిని తెలిపారు. ఈ విషయాన్ని మనం గుర్తు చేసుకోవాల్సిన అవసరమున్నది. వారు చేసిన సంస్కరణల కారణంగానే ఈనాడు లిబరలైజేషన్, గ్లోబలైజేషన్ వంటి వాటిని మనం చూస్తున్నాం. వారు మాజీ ప్రధానమంత్రిగా చేసి, మరణించిన తరువాత కొంత మంది ప్రవర్తించిన తీరు మనం ఆలోచించాల్సిన అవసరము లేదు. వారు ఏ పార్టీకైతే సేవ చేసి, మంచి ప్రధానమంత్రిగా పేరు తెచ్చుకున్నారో, ఆ పార్టీ వారిని గేట్లు మూసివేసి లోపలికి రాకుండా చేసిన తీరును మనం చూశాము. ఇప్పటికైనా, మన తెలంగాణ ప్రభుత్వం, ప్రజలు వారికి భారతరత్న ఇవ్వాలని ప్రస్తావించిన దానికి పూర్తిగా మా మద్దతును, సహకారాన్ని అందిస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ మధ్య నేను శ్రీ రవిశంకర్ ప్రసాద్ గారి దగ్గరకు వెళ్ళినప్పుడు, వారు శ్రీ పి.వి.నరసింహారావు గారి సెంటనరీ సెలబ్రేషన్స్ సందర్భంగా ఒక పోస్టల్ స్టాంప్ ను కేంద్ర ప్రభుత్వం రూపొందించిందని, దానిని గౌరవ ప్రధానమంత్రిగారు త్వరలోనే రిలీజ్ చేయబోతున్నారని అన్నారు. భారతదేశమే కాకుండా, ప్రపంచం మొత్తం కూడా శ్రీ పి.వి.నరసింహారావు గారిని మర్చిపోలేని విధంగా ఎకామిక్ రిఫామ్స్ ను తీసుకురావడం జరిగింది. వారు బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి. నాకు వారి కుటుంబంతో మంచి దగ్గర సంబంధాలు ఉన్నాయి. వారి వేధస్సు, ఫ్రీడమ్ మూమెంట్ లో వారి పాత్ర, భారతదేశ రాజకీయాల్లో వారి యొక్క కాట్రిబ్యూషన్, ప్రధానమంత్రిగా వారు తీసుకున్న నిర్ణయాలకు భారతదేశం గర్వించాల్సిన అవసరమున్నది. వారికి భారతరత్న ఇవ్వాలనే నిర్ణయానికి నేను సహకరిస్తున్నాను. ఆరు సంవత్సరాలుగా వారికి సంబంధించిన కార్యక్రమాలను కుటుంబ సభ్యులు స్వయంగా జరిపిస్తున్నారు. కాబట్టి ఈ సెంటనరీ సెలబ్రేషన్స్ ను ప్రభుత్వం చాలా ఘనంగా జరపాలని కోరుతున్నాను. వారికి భారతరత్న ఇవ్వాలని, హైదరాబాద్

భారత మాజీ ప్రధాన మంత్రి శ్రీ పి.వి.నరసింహారావు శతజయంతి ఉత్సవాలపై చర్చ-ఆమోదం మరియు ప్రభుత్వ తీర్మానాలు.

సెంట్రల్ యూనివర్సిటీకి వారి పేరు పెట్టాలని ప్రతిపాదించడం వంటి వాటి ద్వారా వారికి ఘనంగా మనం నివాళి అర్పిస్తున్నామన్నారు. ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన ఈ తీర్మానానికి మా పార్టీ తరుపున పూర్తిగా మద్దతు తెలుపుతూ, నాకు మాట్లాడే అవకాశమిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

11.20 | శ్రీ ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావు (పంచాయితీరాజ్ ఉ. మరియు గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ) :- అధ్యక్షా, శ్రీ పి.వి.నరసింహారావు గారికి మరణానంతరం భారతరత్న పురస్కారం ప్రకటించాలని కోరుతూ శ్రీ ఈటల రాజేందర్ గారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను. శ్రీ పి.వి.నరసింహారావు గారి గురించి చాలా మంది చెప్పారు. ఆయన తెలుగు వాడు, తెలంగాణ వాది, మహా మేధావి, కవి, రచయిత, అనువాదకుడు. భూ సంస్కరణలు తీసుకొచ్చిన మహా మేధావి. భూ సంస్కరణలను తీసుకొచ్చి తన 800 ఎకరాల భూమిని 450 మంది కుటుంబాలకు దానం చేసిన మహా వ్యక్తి. ఆయన మా వరంగల్ జిల్లాలో జన్మించడం గర్వకారణంగా భావిస్తున్నాను. పాములమర్తి వేంకట నరసింహారావు గారు జూన్, 28 1921లో నర్సంపేట్ మండలం లక్ష్మేపల్లి గ్రామంలో జన్మించారు. తరువాత వంగరకు వెళ్లారు. ఆయన తల్లి రుక్మిణి బాయి, తండ్రి సీతారామారావు గారు. బీమారం మండలం కరీంనగర్ జిల్లాలో ఉండేది. ఇప్పుడు అది వరంగల్ జిల్లా అర్బన్ లోకి వచ్చింది. రంగారావు గారు, రుక్మిణమ్మ గారు పి.వి.గారిని దత్తత తీసుకున్నారు. దత్తత తీసుకున్న తరువాత వారి పేరు పాములమర్తి వేంకట నరసింహారావుగా మారింది. ఆయన 1938లో కాంగ్రెస్ పార్టీలో చేరారు. నిజాం ప్రభుత్వ తీరును ధిక్కరిస్తూ వందేమాతరం గీతాన్ని పాడారు. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలో చదువుకుంటున్నప్పుడు ఆయన్ని విశ్వవిద్యాలయం నుండి బహిష్కరించారు. ఒక మిత్రుని సహాయంతో నాగ్ పూర్ విశ్వవిద్యాలయంలో న్యాయ విద్యను అభ్యసించారు. స్వామి రామానంద తీర్థ, బూర్గుల రామకృష్ణారావు గారి శిష్యునిగా స్వాతంత్ర్య ఉద్యమంలో, హైదరాబాద్ విముక్తిపోరాటంలో పాల్గొన్నారు. జర్నలిస్టుగా తన ప్రాఫెషన్ ని మొదలుపెట్టి, కాకతీయ పత్రికను పెట్టి, బహు భాషలు

నేర్చుకున్నారు. వారు అనేక పదవులు అలంకరించారు. 1955లో మంథని నియోజకవర్గం నుండి శాసన సభ్యునిగా ఎన్నికయ్యారు. 1962లో మొదటిసారి మంత్రి అయ్యారు. 1962-64 వరకూ న్యాయ శాఖ, సహకార శాఖ, సమాచార శాఖలకు మంత్రిగా పనిచేశారు. ఎడ్యుకేషన్, దేవాదాయ శాఖ, వైద్య శాఖలకు కూడా మంత్రిగా పనిచేశారు. ఆయన సమర్థుడిగా మంచి పేరును సంపాదించుకున్నారు. నాకు చిన్నప్పటి నుండి పి.వి. నరసింహ రావు గారితో పరిచయం ఉంది. మా తండ్రి గారు, వారు కలిసి రాజకీయాలు చేసేవారు. వారు రాష్ట్రమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు వారిని కలిసే వాడిని, కేంద్ర మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కలిసే వాడిని, ప్రధాన మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కూడా కలిసేవాడిని. ఆయన దగ్గరకు మా తండ్రి గారితో కలిసి వెళ్లేవాడిని. ఆయనకు గర్వం లేదు. నేను ఈ పదవిలో ఉన్నాననే ఫీలింగ్ గాని, ఆర్పాటం కాని, అట్టహాసంగానీ ఉండేది కాదు. ఇవేమీ లేకుండా రాజకీయంగా ఎదిగిన వ్యక్తి ఆయన. ముఖ్యమంత్రి గా ఉన్నప్పుడు కొన్ని అడ్డంకులు వచ్చాయి. తెలంగాణ బిడ్డ అని ఆంధ్రా ప్రాంతం వారు ఆయన్ని యాక్సెప్ట్ చేయలేదు. ఆయన ముఖ్యమంత్రి పదవి నుండి దిగిపోయిన తరువాత కేంద్ర రాజకీయాలలో చాలా చురుకుగా పాల్గొన్నారు. హనుమకొండ నుండి రెండు సార్లు లోక్ సభకు, రాంకీ నుండి రెండు సార్లు ఎంపీగా గెలిచారు. పెద్దలు రాజేందర్ గారు చాలా విషయాలు చెప్పారు. భారతదేశంలో ఉన్న భాషలే కాకుండా ఇతర దేశాలలోని భాషలు కూడా చాకచక్యంగా మాట్లాడిన తీరును ప్రతి ఒక్కరూ అభినందించారు. గతంలో క్యూబా అధ్యక్షుడిని ఆయన అబ్బురపరిచారు. పెద్దలందరూ ఈయన భాషను చూసి ఆశ్చర్యపోయారు. ఈరోజు మన ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా పి.వి. నరసింహ రావు గారితో పోల్చుకుంటారు. పి.వి. గారికి ఎంత సబ్జెక్ట్ ఉందో, మన ముఖ్యమంత్రి గారికి కూడా అంతే సబ్జెక్ట్ ఉండడం మనకు గర్వకారణం. కేంద్ర మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు 1991లో రాజకీయాలకు స్వస్తి చెప్పిన తరువాత, రాజీవ్ గాంధీ గారి హత్య తరువాత కాంగ్రెస్ పార్టీకి పెద్ద దిక్కుగా ఈయన్ని పెడితే బాగుంటుందని ఆ రోజు కాంగ్రెస్ పార్టీ వాళ్లు నిర్ణయించుకొని పి.వి. గారిని ప్రధానిని చేశారు. ఈయన సమర్థుడు, అన్నీ

తట్టుకోగలడని ప్రధానిని చేశారు. ఆ రోజు శ్రీహరి గారు, మేము తెలుగుదేశం పార్టీలో ఉన్నాము. ఎన్టీఆర్ గారు పెద్ద హృదయంతో నంద్యాల నుండి పోటీ చేయమని యునానిమస్ గా గెలిపించే విధంగా ప్రయత్నం చేస్తే కొంతమంది అడ్డుపడ్డారు. పోటీ పెట్టకుండా ఆయన్ని ఈజీగా గెలిపించే విధంగా చేయడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఆయన తీసుకొచ్చిన భూసంస్కరణల చట్టం వల్ల మా తాతలు, తండ్రులు సంపాదించిన మా భూములు కూడా పోయాయి. మా నాన్న గారు కూడా చాలా సంతోషంగా ఫీల్ అయ్యారు. పెద్దలు రామచంద్రారావు గారు చెప్పినట్లు వాజీపేయి గారు ప్రధాన మంత్రి అయిన తరువాత కూడా పి.వి. గారిని అభినందించారు. పంజాబ్ విషయంలో, పాకిస్తాన్ విషయంలో, అగ్ర దేశాలతో సంబంధాలు ఇలా అన్ని విషయాలలో చాణక్య నీతిని ఉపయోగించి దేశాన్ని కాపాడుకున్న తీరును మనం గుర్తుంచుకోవాలి. పి.వి. నరసింహ రావు గారికి, మా కుటుంబానికి సన్నిహిత సంబంధాలున్నాయి. అందుకే నేను మాట్లాడాలని మాట్లాడుతున్నాను.

11.30 | 2020వ సంవత్సరంలో పి.వి.నరసింహ రావు గారి ఉ. శత జయంతి ఉత్సవాలను మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రకటించారు. పి.వి. గారి శత జయంతి ఉత్సవాలను మన దేశంలోనే కాక, వేరే దేశాలలో కూడా జరుపుకోవడం చాలా హర్షించదగిన విషయం.

అధ్యక్షా, పి.వి. నరసింహ రావు గారికి మా కుటుంబంతో సాన్నిహిత్యం ఉంది. అప్పుడు నేను చిన్న పిల్లవాడిని. ఆ రోజుల్లో కొత్తగా సమితులు ఏర్పాటైనప్పుడు, వారు ఆ పదవికి మా నాన్న గారితో కాంటెస్ట్ చేయించారు. సర్పంచ్ ఓటు. టాస్ పడింది. ఆ టాస్ లో మా నాన్నగారు ఓడిపోయారు. ఆ తరువాత మళ్ళీ డి.సి.ఎం.ఎస్. బ్యాంక్ కు పోటీ చేయించారు. అది కూడా టాస్ పడింది. నేను పి.వి. నరసింహ రావు గారిని కలిసినప్పుడు వారు ఆ సంఘటనలను గుర్తు చేసుకుంటూ 'మీ నాన్నగారికి రాజకీయాలు కలిసి రాలేదయ్యా' అనేవారు. తరువాత పి.వి. నరసింహ రావు గారి

చొరవతో వరంగల్ ల్యాండ్ బ్యాంక్ చైర్మన్ గా నన్ను నియమించడం జరిగింది.

అధ్యక్షా, పి.వి. నరసింహారావు గారు ప్రధాన మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు, నేను, మా శ్రీహరి గారు మరి కొంతమంది కలిసి రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చేందుకు వారిని కలవడం జరిగింది. అప్పుడు వారు చాలా చనువుగా 'నీకైనా రాజకీయాలు కలిసి రావాలయ్యా, మీ నాన్న తీరుగా నువ్వు కూడా 1983 ఎన్నికల్లో పోటీ చేసి ఓడిపోయావు. మళ్ళీ అవకాశం వస్తే నువ్వు తప్పకుండా పోటీ చేయాలి' అంటూ వారు నన్ను ప్రోత్సహించారు. మాజీ ప్రధానమంత్రి అయిన తరువాత కూడా నేను వారిని చాలా సార్లు కలవడం జరిగింది. వారు నాకు పలు సూచనలు, సలహాలు ఇచ్చేవారు. నువ్వు చాలా కష్టపడతావు. దానికి తోడు పట్టుదలతో పనిచేయమని వారు నాకు ఇచ్చిన ప్రోత్సాహంతోనే నేను ఈ స్థాయికి వచ్చాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు నన్ను గుర్తించి మంత్రిగా చేయడం చాలా సంతోష కరమైన విషయం. ఈరోజు తమరు అధ్యక్షుడిగా ఉన్న ఈ సభలో పి.వి. నరసింహారావు గారి గురించి మాట్లాడగలగడం కూడా నా అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, పి.వి. గారి గురించి మాకు బాగా తెలుసు. వారు చాలా స్ట్రెక్స్ గా ఉండేవారు. వారి బంధువులను కూడా వారు పరిమితుల్లో ఉంచేవారు. వారు ప్రధాన మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కూడా వారి కుమారులు గానీ, బంధువులు గానీ ప్రధానమంత్రి కార్యాలయానికి వచ్చినా సమయం ఇచ్చేవారు కాదు. వారు అంతటి నిబద్ధులు. వారు నడచుకున్న తీరుని, వారితో మాకున్న అనుబంధాన్ని మేము ఎప్పటికీ గుర్తుపెట్టుకుంటాం. మాకు వారితో ఎంతో అనుబంధం ఉంది. అటువంటి వ్యక్తికి ఎంత చేసినా తక్కువే.

అధ్యక్షా, పి.వి. నరసింహారావు గారు గొప్ప రాజకీయ నీతిజ్ఞులు. లక్ష్యపల్లి వారి పుట్టిన ఊరైతే, వంగర వారు పెరిగిన ఊరు. రాబోయే తరాలు కూడా పి.వి. గారిని గుర్తుంచుకునే విధంగా ఈ ఊర్లను పర్యాటక ప్రాంతాలుగా అభివృద్ధి చేయాలని ఇప్పటికే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఆదేశాలిచ్చారు. గౌరవ నీయులు పి.వి. గారిని చిరస్మరణీయునిగా గుర్తుంచుకునేందుకు కేసిఆర్ గారు

భారత మాజీ ప్రధాన మంత్రి శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు శతజయంతి ఉత్సవాలపై చర్చ-ఆమోదం మరియు ప్రభుత్వ తీర్మానాలు.

తీసుకున్న నిర్ణయాలను నేను మనస్ఫూర్తిగా స్వాగతిస్తూ, ప్రత్యేకంగా వారికి నా కృతజ్ఞతలు, ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. సెంట్రల్ యూనివర్సిటీకి పి.వి. గారి పేరును పెట్టాలనీ, పి.వి. గారికి భారత రత్న పురస్కారాన్ని ఇవ్వాలని కోరుతూ, అసెంబ్లీలో మరియు శాసన పరిషత్తులోనూ ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని నేను మనస్ఫూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను. సభ్యులు శ్రీ ఎన్.రామచంద్ర రావు గారు కూడా చొరవ తీసుకుని ఈ విషయమై కేంద్రం సానుకూలంగా స్పందించే విధంగా చూడాలని వారిని కోరుతున్నాను. గౌరవ సభ్యులందరూ ఈ తీర్మానాన్ని ఏకగ్రీవంగా బలపరచాలని వారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, తెలుగు జాతి ముద్దుబిడ్డ, బహు భాషా కోవిదుడు, రాజకీయ దురంధరుడు, భారతదేశానికే గర్వకారణంగా పేరుపొందిన పి.వి.నరసింహారావు గారికి భారతరత్న బిరుదు ప్రదానం చేయాలని కోరుతూ, తెలంగాణ ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదించడం కోసం ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని కాంగ్రెస్ పార్టీ పక్షాన నేను సంపూర్ణంగా బలపరుస్తున్నాను.

వాస్తవంగా పి.వి. నరసింహారావు గారితో ఉమ్మడి కరీంనగర్ జిల్లాకు ఉన్నటువంటి అనుబంధం బహుశా అందరికీ తెలుసు. పి.వి. నరసింహారావు గారు వంగరలోనే జన్మించారని మేము భావించే వాళ్ళం. వాస్తవంగా వంగరకు దత్తత రావడంతో వారు వంగర వాస్తవ్యులుగా గుర్తింబడడం జరిగింది. తదుపరి, ఆనాటి హైదరాబాద్ రాష్ట్ర విమోచన ఉద్యమంలో వారు ప్రధాన పాత్ర పోషించడం, బూర్గుల రామకృష్ణారావు గారి సహచరుడిగా గుర్తింపు పొందడం జరిగింది. పి.వి. నరసింహారావు గారు మొట్టమొదటి సారిగా మంథని శాసనసభ నియోజకవర్గం నుండి శాసనసభ్యుడిగా ఎంపికయ్యారు. మొట్టమొదటి పర్యాయం నీలం సంజీవరెడ్డిగారి కేబినెట్ లో న్యాయ, సమాచార శాఖ మంత్రిగా వారు బాధ్యతలను చేపట్టడం జరిగింది. వారు రాష్ట్రస్థాయిలో వివిధ శాఖలను నిర్వహించడం జరిగింది.

1971-73 మధ్యకాలంలో తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు ఉద్యమం తీవ్ర రూపం దాల్చిన సమయంలో, అటు కాంగ్రెస్ పార్టీకి, ఇటు పార్టీ అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ గారికి

అత్యంత సన్నిహితంగా ఉన్నటువంటి పి.వి.నరసింహారావు గారితో అందరి మధ్యనుంచి పొందగలుగుతారనే భావంతో వారిని 1971లో ఉమ్మడి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రిగా నియమించడం జరిగింది. అప్పటి ప్రధాన మంత్రి శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ గారు నిరుపేద వర్గాలకు, దళితులకు, బలహీన వర్గాలకు భూమిపై యాజమాన్య హక్కును కల్పించడం ద్వారా వారికి ఆత్మగౌరవం కలిగించవచ్చనే భావంతో భూకుమతానికి పరిమితి విధించేందుకు వీలుగా భూసంస్కరణ చట్టాన్ని ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. పి.వి. నరసింహారావు గారు ఉమ్మడి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నటువంటి కొద్దికాలంలో ప్రతేకమైన శ్రద్ధతో భూసంస్కరణ చట్టాన్ని విజయవంతంగా అమలు చేయడం జరిగింది. ఆ పర్వవసానాలని మనం ఇప్పుడు కూడా గమనిస్తున్నాం. ఆ విషయమై వారు మంచి గుర్తింపుని పొందడం జరిగింది.

తదుపరి, పి.వి. నరసింహారావు గారు జాతీయ రాజకీయాల్లో కూడా ప్రధాన పాత్ర పోషించే విధంగా పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. 1978 ప్రాంతంలో ఆనాటి కాంగ్రెస్ పార్టీ రెండుగా చీలిపోయింది. ఆర్గనైజేషన్ కాంగ్రెస్ పార్టీ మరియు మిసెస్ గాంధీగారి నేతృత్వంలోని మరొక కాంగ్రెస్ పార్టీగా చీలిపోయింది. మిసెస్ గాంధీ గారి నాయకత్వం పట్ల విశ్వాసంతో అప్పుడు పి.వి. నరసింహారావు గారు శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ గారికి అండగా నిలవడం జరిగింది. 1977లో అప్పటి జనతా పార్టీ ప్రభంజనంతో ఉత్తర భారతదేశమంతా జనతా పార్టీకి అత్యధిక స్థానాలు లభించాయి. దక్షిణ భారతదేశంలోని ఆంధ్రప్రదేశ్, కర్నాటక, మహారాష్ట్రలోని కొన్ని స్థానాలను మాత్రమే ఆనాడు కాంగ్రెస్ పార్టీ గెలుచుకోవడం జరిగింది. తరువాత, కొద్దికాలంలోనే తిరిగి ఎన్నికలు వచ్చాయి. దానివల్ల 1980లో కాంగ్రెస్ పార్టీ తిరిగి మరలా అధికారంలోకి రావడం, జాతీయ స్థాయిలో విదేశీ వ్యవహారాల శాఖామాత్యులుగా, రక్షణ శాఖామాత్యులుగా అనేక పోర్ట్ ఫోలియోలను వారు నిర్వర్తించడం జరిగింది.

తదుపరి, పంజాబ్ లో ఉన్నటువంటి ఉగ్రవాదం శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ గారిని బలి తీసుకోవడంతో చోటుచేసుకున్న పరిస్థితుల్లో కాంగ్రెస్ పార్టీని బలోపేతం చేయడం కోసం రాజీవ్ గాంధీ గారికి పి.వి.నరసింహారావు గారు తోడుగా నిలవడం

జరిగింది. రాజీవ్ గాంధీ గారి కేబినెట్ లో కూడా వారు ప్రధాన పాత్రను పోషించడం జరిగింది. కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు, ఎల్.టి.టి.ఈ. ఉగ్రవాదుల చేతిలో 1991లో రాజీవ్ గాంధీ గారు ఆకస్మిక మరణం పొందారు. పి.వి. నరసింహారావు గారు ప్రత్యక్ష రాజకీయాల నుండి విరమించుకోవాలని నిర్ణయం తీసుకుని, వారు ఎన్నికల్లో కూడా పోటీ చేయలేదు. అయినప్పటికీ, కాంగ్రెస్ పార్టీని ఐక్యతగా నిలబెట్టి, జాతీయస్థాయిలో ఈ దేశ ఐక్యతకు పాటుపడగలిగే నాయకత్వం కేవలం శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు గారికే సాధ్యమౌతుందని భావించిన కాంగ్రెస్ పార్టీ, వారిని ప్రధానమంత్రిగా ఎంపిక చేసుకోవడం జరిగింది. పి.వి.నరసింహారావు గారు కాంగ్రెస్ పార్టీ విధానానికి అనుగుణంగా నడచుకుంటూ, ఏ ఉగ్రవాదానికైతే స్వర్గీయ ఇందిరా గాంధీ గారు, స్వర్గీయ రాజీవ్ గాంధీ గారు బలయ్యారో, అటువంటి ఉగ్రవాదాన్ని అంతమొందించే దిశగా పంజాబ్, కాశ్మీర్ లో ప్రజాస్వామ్యాన్ని తిరిగి నెలకొల్పేందుకు వారు కృషి చేశారు.

11.40 | ఏ ఉగ్రవాదంతో శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ, శ్రీ రాజీవ్ గాంధీ గారిని బలి చేయడం జరిగిందో అంతటి ఉగ్రవాదాన్ని అంతమొందించే విధంగా, ప్రజాస్వామ్యం తిరిగి నెలకొల్పబడుతుందని ఎవరూ భావించని పరిస్థితులలో పంజాబ్, కాశ్మీర్ లో ప్రజాస్వామ్యాన్ని నిలబెట్టే విధంగా ఎన్నికలు నిర్వహించేయడం, ఒక ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వాన్ని ఎన్నికయ్యే విధంగా చర్యలు చేపట్టడం శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు గారి గొప్పతనమని చెప్పక తప్పదు. దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ ఇబ్బందికర పరిస్థితులలో ఉన్నప్పుడు, వారు ఆర్థికవిధానంలో అనేక సడలింపులు చేసి, భారతదేశ ఆర్థికరంగాన్ని ముందుకు తీసుకుపోయే విధంగా చర్యలు చేపట్టి, వారు కేవలం తెలుగువారిగానే కాకుండా, భారత రాజకీయాలలో వారికంటూ ఒక ప్రత్యేక స్థానాన్ని పొందుపరుచుకున్న వ్యక్తిత్వం శ్రీ పి.వి.నరసింహారావుగారిది. వారు మన తెలుగువారైనందుకు గర్వపడుతున్నాను. వారికి భారత రత్న కల్పించే విధంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు నిర్ణయం తీసుకుని ఏదైతే ప్రతిపాదన చేయడం జరుగుతుందో, అందరం దీనిని హర్షిస్తాం. తప్పకుండా ప్రభుత్వం దీనిని

గౌరవిస్తుందనే భావనను వ్యక్తం చేస్తున్నాం. దానితోబాటుగా మిత్రులు హైదరాబాద్ సెంట్రల్ యూనివర్సిటీకి శ్రీ పి.వి.నరసింహారావుగారి పేరుపెడితే బాగుంటుందని అడిగారు, దానితోబాటుగా పి.వి.ఘాట్ కి వెనుక ఉన్న నెక్లెస్ రోడ్ కి కూడా శ్రీ పి.వి.నరసింహారావుగారి పేరు పెడితే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం. ఎందుకంటే, శ్రీ పి.వి.నరసింహారావుగారి ఘాట్ అక్కడే ఉన్నది, నెక్లెస్ రోడ్ అనే పేరులో ప్రత్యేకంగా ఎవరి పేరు లేదు కాబట్టి శ్రీ పి.వి.నరసింహారావు నెక్లెస్ రోడ్డుగా పిలుస్తే బాగుంటుందనే అభిప్రాయాన్ని నేను వ్యక్తపరుస్తున్నాను. తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఈ తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదించినందుకు హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. జై హింద్.

శ్రీ సింగిరెడ్డి నిరంజన్ రెడ్డి (వ్యవసాయ శాఖ):-

అధ్యక్ష గౌరవ మంత్రివర్యులు శ్రీ ఈటల రాజేందర్ గారు భారత మాజీ ప్రధాని కీ.శే. శ్రీ పాములపర్తి వెంకట నరసింహారావుగారి యొక్క శతజయంతోత్సవాలు జరుపుకుంటున్న తరుణంలో వారికి భారతరత్న అవార్డును కేంద్రప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకొని ఇవ్వాలని, అదే విధంగా హైదరాబాదులోని కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయానికి పి.వి.గారి పేరున నామకరణం చేయాలని ప్రతిపాదించిన తీర్మానాన్ని నేను మనస్ఫూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను. మనందరికీ తెలిసిన విషయమే నాకంటే ముందు ప్రస్తావించిన పెద్దలందరు తెలుపడం జరిగింది. పి.వి.గారి వ్యక్తిత్వం గురించి, వారి భాషాఘోషల గురించి, పాండిత్య ఘోషలగురించి, రచనా శైలి గురించి, రాజనీతిజ్ఞత గురించి సంస్కరణవాదిగా తాను గడించిన పేరు, సాధించిన విజయాలు వాటన్నింటినీ ప్రస్తావించారు. వారి బాల్యాన్ని గూర్చి కూడా చెప్పారు. వారి తల్లిదండ్రులది వంగర గ్రామం, వారి అమ్మమ్మగారి ఊరైన లక్ష్మేపల్లిలో శ్రీ పి.వి.నరసింహారావుగారు పుట్టారు. తదుపరి ప్రాథమిక విద్యాభ్యాసం బీమదేవరపల్లి మండలంలోని కట్కూరులో జరిగింది. అనంతరం పై చదువులు విశ్వవిద్యాలయంలో చదువుతున్న తరుణంలోనే హైదరాబాద్ విమోచనోద్యమానికి ఆనాడు స్వామి రామానంద్ తీర్థలాంటి వారు ఒకవైపు, ఆంధ్రమహాసభ ఒకవైపు, కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఒక వైపు ఇలా

అనేక శాఖోపశాఖలుగా తెలంగాణలో ప్రత్యేకంగా ఆనాటి హైదరాబాద్ రాష్ట్రవిముక్తికోసం వివిధవేదికల ద్వారా పోరాటం జరుగుతున్నప్పటికీ, తాను విద్యార్థిగా తొలి దశలోనే హైదరాబాద్ రాష్ట్రవిమోచనోద్యమంలో చురుగ్గా పాల్గొనడంతో యూనివర్సిటీ విద్యార్థులను కొందరిని రెస్టికేట్ చేయడం జరిగింది, అప్పుడు అక్కడ వారికి అడ్మిషన్ ఇవ్వమని చెబితే తప్పనిసరి పరిస్థితులలో మహారాష్ట్రలోని నాగ్ పూర్ కి వెళ్లి, అక్కడ ఎల్.ఎల్.బి. మరియు ఎల్.ఎల్.ఎం. చేసి, చదువు ముగించుకొని, ఆ తరువాత క్రియాశీల రాజకీయాలలోకి 1957లో రావడం జరిగింది. 1957 నుండి 1977 వరకు ఇరవై సంవత్సరాలు శాసనసభ్యునిగా, అదే కాలంలో 1962 నుండి 1971 వరకు వివిధ శాఖలకు మంత్రిగా, 1971 నుంచి 1973 వరకు అవిభక్త ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా పనిచేసిన విషయం మనందరికీ తెలిసినదే. వారు ముఖ్యమంత్రిగా పని చేసిన కాలంలోనే, అప్పటికే అనగా 1968, 1969 నుంచి ప్రారంభమైన ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధనకోసం జరిగిన ఉద్యమం కొనసాగుతున్న క్రమంలోనే ముల్కీ నిబంధనల యొక్క చట్టబద్ధతను ప్రశ్నించినప్పుడు ముల్కీ నిబంధనలు న్యాయబద్ధమేనని సుప్రీం కోర్టు తీర్పు ఇచ్చిన దరిమిల ముల్కీ నిబంధనలను సుప్రీం కోర్టు స్వాగతించింది, చట్టబద్ధతను జస్టిఫై చేసింది కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగా నేను స్వాగతిస్తున్నాను అని ప్రకటించిన వెనువెంటనే ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో వారిని ముఖ్యమంత్రి పదవి నుండి తప్పించడము, తెలంగాణ ప్రాంతం నుంచి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నత స్థానంలో ఉన్న వ్యక్తిని సైతం ఆ కారణంచేత ముఖ్యమంత్రి పదవి నుంచి దూరం చేసిన ఘనత ఆనాటి రాజకీయాలదే. ఆనాడు వారిని ముఖ్యమంత్రిగా నియమించిన పార్టీగానీ, కేంద్రంగానీ వారి సమర్థతను గుర్తించి, వారిని ఆ పదవిలో కొనసాగించేందుకు చర్యలు తీసుకోలేదు, అటువైపున్న మెజారిటీ ఒత్తిడికి తలొగ్గి మెరిట్ ను సెన్సే చేశారనేది చరిత్రలో రికార్డు అయిన అంశం. కాబట్టి మెరిట్ ను ప్రోత్సహించలేదు, తాము కష్టం చేసి సముపార్జించుకున్న జ్ఞానంతో, అదీష్టించిన పదవిలో ఉండి పని చేసే క్రమంలో వాస్తవంగా వారిని మరింత ముందుకు తీసుకుపోయే ప్రయత్నం జరగలేదు, అది యదార్థం.

తనకుండేటటువంటి దీక్ష, దక్షలతో ఆ తదుపరి పార్లమెంటు సభ్యునిగా ఎన్నికైన తరువాత వరుసగా కేంద్రంలో శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారి ప్రభుత్వంలో, శ్రీ రాజీవ్ గాంధీ గారి తరుణంలో, శ్రీ రాజీవ్ గాంధీగారి మరణానంతరం జరిగిన అనేక పరిణామాలలో కేంద్రంలో వివిధ మంత్రిత్వశాఖలను చాలా సమర్థవంతంగా నిర్వహించి ప్రధానమంత్రిగా గడ్డుకాలంలో గాంధీయేతర కుటుంబం నుంచి భారతదేశంలో తొలి ప్రధానిగా అయిదేళ్లపాటు మైనారిటీ ప్రభుత్వానికి నాయకత్వం వహించి ఆరోజువారు ప్రభుత్వాన్ని నడుపుతున్న తరుణంలో దేశంలో ఆర్థికంగా గడ్డు పరిస్థితి నెలకొన్నప్పుడు, ఆ పరిస్థితి నుంచి దేశాన్ని గట్టెక్కించడం కోసం వారు చేసిన కృషి అభినందనీయం. నేడు గ్లోబల్ ఇండియా అనేదానికి ఆద్యులు శ్రీ పి.వి.నరసింహారావుగారు అనేది చరిత్రలో ఎల్లప్పటికీ నిలిచిపోతుంది. వారు వాస్తవానికి కేవలం సామాజిక శాస్త్రాలు, న్యాయశాస్త్రాలు అభ్యసించినప్పటికీ, ప్రజల జీవితాన్ని, సమాజాన్ని కూడా అధ్యయనం చేశారు. వారు ఆర్థికవేత్త కాదు, ఆర్థిక శాస్త్రాన్ని అభ్యసించలేదు, కానీ ఈ దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థను అధ్యయనం చేసి గడ్డు పరిస్థితుల నుండి దేశాన్ని ఎలా బయటకు వేయాలనే ఆలోచనలో భాగంగా ఒక విధాన నిర్ణయం తీసుకొని, దానికి అర్హులైనటువంటి వారు, ఆ స్థాయి దక్షత ఉన్న ఆర్థికవేత్త డా.మన్మోహన్ సింగ్ గారిని నమ్మి వారిని ఆర్థిక శాఖామంత్రిగా నియమించుకొని వారికి సంపూర్ణమైన స్వేచ్ఛనిచ్చి, భారతదేశంలోని ఆర్థిక సంస్కరణలకు ఆద్యుడుగా శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారు నిలిచారు. అనేక రకాల సంస్కరణలను వారి కాలంలో తీసుకొచ్చారు. రాష్ట్రమంత్రిగా వారు తెచ్చిన సంస్కరణలు ఎవరూ ఊహించనివి. తొలిసారిగా వారు రెసిడెన్షియల్ స్కూళ్లను ఏర్పాటు చేశారు. తొలిసారిగా వారు రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలను తీసుకురావడం జరిగింది.

11.50 | గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉండే బీద పిల్లలు ఉ. సృజనాత్మకత ఉండి కూడా అవకాశాలు లేక భవిష్యత్తులో తమ సృజనాత్మకతను కోల్పోయే పరిస్థితుల నుండి బయటపడేందుకు బంగారంలాంటి అవకాశాన్ని ఈ రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు కల్పించాయి. రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలల ఏర్పాటుకు ఆయన ఆధ్యుడుగా పేరుగాంచాడు.

న్యాయ శాస్త్రంలో పోస్టుగ్రాడ్యుయేషన్ చేసిన అనుభవాలతో తనకు కేటాయించిన న్యాయ మరియు జైళ్ల శాఖలో కూడా సంస్కరణలు చేశారు. క్రిమినాలజీ, క్రిమినల్ జస్టిస్ కు ఉండే ప్రాతిపదికలు కూడా ఆయనకు తెలుసు. సమాజంలో దేనిని నేరంగా పరిగణిస్తాము, నేరానికి ఉండే కారణాలు, నేరాలు ఏ పరిస్థితులలో జరుగుతాయనే విషయాలపై లోతైన అవగాహనతో జైళ్లశాఖలో సంస్కరణలు చేపడుతూ, ఒపెన్ జైళ్ల వ్యవస్థను తీసుకురావడం జరిగింది. కేంద్రంలో విద్యాశాఖ మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఆ శాఖ పేరును హెచ్ ఆర్ డి- మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖగా నామకరణం చేయడం జరిగింది. దీంట్లో భాగంగానే గ్రామీణ విద్యార్థులకు వేలు జరిగేందుకుగాను నవోదయ విద్యాలయాలు తీసుకురావడం జరిగింది. ఏ పదవీ, ఏ బాధ్యతలు చేపట్టినా మూస పద్ధతిగా కాకుండా ప్రత్యేకమైన విధానాన్ని, నూతనత్వాన్ని తీసుకువచ్చే కోణంలో ఆలోచనలు చేస్తూ అనేక సంస్కరణలకు ఆద్యుడుగా మారి వాటిని విజయవంతంగా అమలు చేశారు. వారి సాహితీ స్పృహ, సాహితీ సేవ చాలా గొప్పది.

“విశ్వనాథ సత్యనారాయణ శాస్త్రి గారి - వెయ్యి పడగలు నవలను హిందీ భాషలోకి అనువాదం చేసినందుకుగాను, ఇతర భాషలలోకి అనువాదించ బడినందుకుగాను వారికి కేంద్ర సాహిత్య అకాడమి అవార్డు రావడం జరిగింది. మరాఠీలో హరినారాయణ ఆస్టే రచించిన ‘ఫన్ లక్ష్యాత్ కోన్ ఘెతో’ అనే నవలను ‘అబల జీవితం’ అనే నవలగా తెలుగులోకి అనువదించారు. ప్రముఖ రచయిత్రి జయప్రభ గారియొక్క కవిత్యం మొత్తాన్ని కూడా ఆంగ్లంలోకి అనువదించారు. తెలంగాణ సాయుధ పోరాటంలో ‘గొల్ల రామప్ప’ పేరుతో ఆయన కథ రాశాడు.”

పి.వి.నరసింహారావు గారు ప్రధానమంత్రిగా పదవి విరమణ చేసిన తరువాత, ఆయన ఆత్మకథగా రాసినటువంటి- ది ఇన్ సైడర్ - ఆంగ్ల నవల ప్రపంచంలోని అనేక భాషలలోకి తర్జుమా అయింది. ఆ నవలలో కథానాయకుడి పాత్ర బహుశా పి.వి. నరసింహ రావు గారిదే అని సాహితీ విమర్శకులు భావిస్తుంటారు. ద్వైపాక్షిక వేదికలు, సరిహద్దులకు సంబంధించిన, అంతర్జాతీయ అంశాలను చర్చించే ప్రపంచంలోని ఏ వేదికలలో అయిన భారతదేశ ప్రతిష్ట,

ఉమ్మడిగా ప్రస్ఫుటించాలని, ఏకత్వంగా ఉండాలని, భిన్నమైన పార్టీకి సంబంధించిన ప్రతినిధిని ఐక్యరాజ్యసమితికి పంపించడం అనేది వారి రాజకీయ చతురతగానే చెప్పవచ్చు. మా దేశం ఐక్యంగా, ఉమ్మడిగా ఉందని, మా అందరి మాట ఒక్కటే అని చెప్పడం అనేది గాంధీర్యంతో, తాత్వికతతో, ముందుచూపుతో కూడినదని చెబుతూ వారు చూపిన చాణిక్య, రాజకీయ నీతిజ్ఞత సాధారణ నాయకుడికి భిన్నంగా, ప్రత్యేకతతో కూడి ఉన్నది. భిన్న అభిప్రాయాలను గౌరవించే, కలుపుకుపోయే దీక్ష, దక్షతను ప్రదర్శించిన మహానేతగా వారికి పేరు ఉన్నది. ముఖ్యంగా వారు తెలుగు వారు అందునా తెలంగాణ వారు కావడం, దక్షిణాది నుంచి మొదటి ప్రధానిగా ఉండడం అనేది మనకు, మన దేశానికి కూడా గర్వకారణమే. అంతర్జాతీయ విఫణి, అంతర్జాతీయ మార్కెట్ లో, అంతర్జాతీయంగా భారతదేశానికి- గ్లోబల్ ఇండియాగా ఈ రోజు ఈపేరు ఉండడానికి వారి సంస్కరణలే మూలకారణం.

“చంద్రయానం చేసిన ఆరో దేశంగా భారత్ కి ప్రపంచంలో పేరు ఉన్నది.” సాంకేతికత గొప్పగా విస్తరించడానికి వారు తీసుకువచ్చిన ఆర్థిక సంస్కరణలే మూల కారణం, ఈ ఆర్థిక సంస్కరణలు తీసుకరాకపోయినట్లైతే సాంకేతిక రంగంలో ఇంత గొప్పగా ఉండేవాళ్ళము కాదు. వీరికి ఉన్న సమర్థతను దృష్టిలో పెట్టుకుని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు, తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఈ సంవత్సరం పొడవునా పి.వి. నరసింహారావుగారి శత జయంతి ఉత్సవాలను ఘనంగా నిర్వహించడంలో భాగంగానే అనేక కార్యక్రమాలను చేపట్టడం జరిగింది. మన రాష్ట్రపరిధిలో మనం చేయగల్గినంతమేరకు వారిని సముచితంగా గౌరవిస్తాము. ఇలాంటి మహోన్నత వ్యక్తిని ఒక రాష్ట్రానికో, ప్రాంతానికో పరిమితం చేసే పరిస్థితి లేదు. దేశానికి ఖ్యాతి తెచ్చిన నేతగా మరణాంతరం వారికి భారతరత్న అవార్డు ఇవ్వాలని వైద్యశాఖ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను.

కాలం ఏ రంగంలో అయినా తనకు కావాల్సిన నాయకుల్ని, వ్యక్తులను సృష్టించుకుంటుందని చరిత్ర గమనంలో, సామాజిక శాస్త్రాలు, చరిత్ర పరిణామం చెప్పడం జరిగింది. “భారతదేశ కాలం సృష్టించిన నాయకుడు, రాజనీతిజ్ఞుడు, పరిపాలనాధ్యక్షుడు, సంస్కారణాధ్యుడు,

భారత మాజీ ప్రధాన మంత్రి శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు శతజయంతి ఉత్సవాలపై చర్చ-ఆమోదం మరియు ప్రభుత్వ తీర్మానాలు.

సాహితీవేత్త, రాజకీయ దురందరుడు అయిన పి.వి. నరసింహారావు గారు భారతరత్న అవార్డుకు పరిపూర్ణంగా అర్హుడు అయినందున నేను ఈ తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను.” కావున, మంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ తీర్మానాన్ని సభ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను. ధన్యవాదాలు.

శ్రీ అలుగుబెల్లి నర్సి రెడ్డి (ఉపాధ్యాయుల నియోజకవర్గం - వరంగల్, ఖమ్మం మరియు నల్గొండ):- అధ్యక్షా, నాకు మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. గొప్ప రాజకీయవేత్త, అన్ని రంగాలలో ప్రావిణ్యం ఉండి, భారతదేశ అభివృద్ధిలో భాగస్వామ్యం ఉన్నటువంటి వ్యక్తి అయిన పి.వి. నరసింహారావు గారికి మరణానంతరం భారతరత్న అవార్డు ఇవ్వాలని మరియు హైదరాబాద్ సెంట్రల్ యూనివర్సిటీకి వారి పేరు పెట్టాలని, పార్లమెంటులో వారి విగ్రహాన్ని ప్రతిష్ఠించాలని వైద్య శాఖ మంత్రి ఈటల రాజేందర్ గారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ, “నాణేనికి రెండు పార్శ్వాలు ఉన్నట్లుగానే రాజకీయ జీవితంలో కూడా రెండు పార్శ్వాలు ఉంటాయనే విషయాన్ని నాకు నేను గమనించిన వాస్తవం మరియు ఈ విషయం మీ అందరి దృష్టిలో కూడా ఉంటుంది.”

నాకంటే ముందు మాట్లాడిన గౌరవ మంత్రివర్యులు నిరంజన్ రెడ్డి గారు మరియు ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావు గారు మరియు ఇతర మిత్రులు పి.వి. నరసింహారావు గారి గురించి అనేక విషయాలు మాట్లాడారు.

“పి.వి. నరసింహారావు గారిని భారతదేశ సంస్కరణల ఆద్యుడు, పితామహుడు అని చెప్పడంలో అతిశయోక్తి లేదు. కానీ ఆ సంస్కరణలు ఈ దేశాన్ని ఎటు తీసుకువెళ్లాయి? ఆ సంస్కరణల వల్ల ఈ దేశం ముందుకు పోతుందని ప్రస్తావించడం జరిగింది. కానీ, వాస్తవంగా ముందుకు పోయేది ఏరకంగా జరిగింది? నేను వాస్తవానికి సైన్స్ విద్యార్థిని అయినప్పటికీ, ఈమధ్య రాజ్యాంగంలోని కొన్ని ఆర్టికల్స్ ని చదువుతున్నాను. భారతదేశంలో 1950వ దశకంలోనే ఆర్థికవ్యత్యాసాలు చాలా ఎక్కువ స్థాయిలో ఉన్నాయి. క్రమంగా దేశంలోని ఆర్థిక వ్యత్యాసాలను తగ్గించి సంపదను

అన్ని వర్గాల ప్రజలకు అందేటట్లు చూడాలని భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 38 మరియు 39లలో రాసుకున్నాము. కానీ, ఆర్థిక సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టిన తరువాత దానికి భిన్నంగా భారతదేశంలో ఆర్థిక అభివృద్ధి జరిగింది. సంపద మొత్తం కొద్ది మంది చేతుల్లోకి చేరిపోయింది. ఈరోజు ముఖేష్ అంబానీ ప్రపంచంలో నాలుగో ధనవంతుడుగా మారడానికి పి.వి. గారి సంస్కరణలే కారణము. మరోమైపు తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 2.05 లక్షల మంది కాంట్రాక్టు మరియు ఔట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగులుగా నామమాత్రం జీతం తీసుకుంటూ, ఇబ్బందికర పరిస్థితుల్లో జీవితాలను వెళ్లదీస్తున్నారు మరియు దేశవ్యాప్తంగా ఇలాంటి వారి సంఖ్య కోట్లలో ఉండడానికి ఆ సంస్కరణల ఫలితాలే కారణం."

మిస్టర్ చైర్మన్:- అలుగుబెల్లి నర్సిరెడ్డి గారూ, శ్రీ పి.వి. నరసింహ రావు గారు చేపట్టిన భూసంస్కరణల వలనే ప్రజలకు భూమిని అందించామనే విషయాన్ని కూడా చెప్పండి.

శ్రీ అలుగుబెల్లి నర్సి రెడ్డి:- అధ్యక్షా, పి.వి. నరసింహ రావు గారు మన రాష్ట్ర విద్యాశాఖ మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు గురుకుల విద్యను ప్రవేశపెట్టడాన్ని ఒకవైపు అభినందిస్తున్నాను

12.00 | విద్యలో అంతరాలు కలగడానికి అది ఒక కారణమని
మ. ఉపాధ్యాయుడిగా నేను గమనించాను. వారిని రెండవ కోణం నుండి పరిశీలించినట్లైతే భూసంస్కరణ విషయంలో వారు గొప్ప నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఏడు లక్షల తొంభై వేల ఎకరాల భూమి పంచాలని సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టినప్పుడు, ఈ లెక్కలను బట్టి వెంటనే వారు ముఖ్యమంత్రి బాధ్యతల నుండి తొలగవలసి వచ్చింది. ఆ తరువాత వచ్చిన వారు వాటిని సరైన రీతిలో అమలు చేయకపోవడం వల్ల దాదాపు ఐదు లక్షల ఇరవై వేల ఎకరాలు మాత్రమే పంచడం జరిగింది. అంటే రెండు లక్షల డెబ్బై వేల ఎకరాలు పంచలేకపోయారు. జూలై 4, 1972 వ సంవత్సరంలో భూసంస్కరణలు తెచ్చే సందర్భంలో బడ్జెట్ మీద వారు మాట్లాడుతూ "మనం ఏంచేయబోతున్నామనేది మొట్టమొదట ప్రకటిస్తే దానికనుగుణంగా దొంగ లెక్కలు తయారు చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి, మనం

ఏం చేయబోతున్నది చెప్పకుండా ముందు బోగట్లా తీసుకోవలసి ఉంటుంది" అని శాసనసభలో మాట్లాడారు. భూ సంస్కరణల చట్టంలో ఏ విషయాలు ఉంటాయో ముందు చెప్పడం వల్ల ఉపయోగపడదు. మన రాష్ట్రంలో రెవెన్యూ చట్టం తీసుకురావడానికి రెవెన్యూ రికార్డులను తహశీల్దారు కార్యాలయంలో తీసుకున్నట్లుగా, ఆ రోజుల్లోనే భూ రికార్డులన్ని కూడా ముందే తీసుకొని ఆ తరువాత చట్టం తీసుకురావాలని అప్పుడు మాత్రమే ప్రజలకు న్యాయం జరుగుతుందని తెలిపారు. తరువాత వ్యక్తిగతంగా వారు 800 ఎకరాల భూమిని పంచడం చాలా గొప్ప విషయం. అంతేకాకుండా వారు చాలా విషయాలను 'ఇన్ సైడర్' పుస్తకంలో నిర్మోహమాటంగా రాశారు. పరమపదసోపానంలో పాములు ఏ విధంగా మింగుతాయో, నిచ్చెనలు ఏ విధంగా పైకి తీసుకువెళతాయో అలాగే రాజకీయ రంగంలో కూడా ఏం జరుగుతుందో, ప్రధానమంత్రిగా ఈ దేశంలో ఐదు సంవత్సరాలు పరిపాలించినా కూడా చెయ్యాలనుకున్న పనిని ఎందుకు చెయ్యలేకపోతున్నారు వంటి విషయాలను ఆ పుస్తకంలో పొందుపరిచారు. వాస్తవానికి శ్రీ పి.వి. నరసింహ రావు గారు బ్రతికి ఉంటే, నా సంస్కరణలు ఎటు వెళ్లాయి అని అనుకునే అవకాశం ఉంటుందేమో. 1991 వ సంవత్సరంలో భారతదేశంలో ఉన్న పరిస్థితుల్లో సంస్కరణలు అమలం అనేది వాస్తవం. పర్యటించే అభివృద్ధికి చాలా పరిమితి ఉన్నది అనేది వాస్తవం. కానీ, అదే కోణంలో అమెరికా యొక్క ఎత్తుగడల్ని కూడా పూర్తిగా అర్థం చేసుకున్నారా లేదా అని నాకు అనిపిస్తుంది. ఎందుకంటే ఆ రోజు భారత్ రూపాయికి, అమెరికా డాలర్ కి మధ్య ఏడు రూపాయల యాభై పైసల వ్యత్యాసం మాత్రమే ఉంది. కానీ, W.T.O. ఒప్పందంలో సంతకం చేసిన తరువాత ఒకేసారి పంతొమ్మిది రూపాయల యాభై పైసలకు తగ్గించడం జరిగింది. ప్రపంచ మార్కెట్ లో డాలర్ చలామణి అవుతుంది కాబట్టి, ప్రపంచంలో అప్పును డాలర్స్ లోనే లెక్కడతారు. మనం అప్పు తీసుకోకుండానే పది రూపాయలుగా ఉన్న అప్పు ఇరవై ఐదు రూపాయలకు పెరిగింది. అంటే లక్షల్లో అప్పు తీసుకుంటే కోట్లల్లోకి మారిపోయింది. కాబట్టి, ఇవన్నీ పరిశీలించినప్పుడు సంస్కరణలు అనేవి సామాన్యులకైతే ఫలాలను

అందించలేదనేది ఈ ముష్టి సంవత్సరాల కాలంలో కనిపిస్తుంది. భారతదేశంలో స్వాతంత్ర్యం లభించిన తరువాత అనేకమందికి 'భారతరత్న' బిరుదును ఇచ్చారు. ఈ అవార్డు వచ్చిన క్రమంలో చూసినట్లైతే, వీరికి కూడా ఎప్పుడో భారత రత్న అవార్డు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉందనేది నేను భావిస్తున్నాను. అదే విధంగా విశ్వవిద్యాలయానికి వారి పేరు పెట్టడం, భారత పార్లమెంటులో, భారత కేంద్ర రాజకీయాల్లో అత్యధిక కాలం అనేక మంత్రిత్వ శాఖలు నిర్వహించి అనేక పదవులలో రాణించి ప్రపంచంలోనే మేధావిగా గుర్తించిన వ్యక్తి యొక్క విగ్రహం పెట్టకపోవడం సరైనది కాదు. ఇప్పుడు చేపడుతున్న కార్యక్రమాలను పరిశీలించినప్పుడు వారికి ఆ స్థానం ఎప్పుడో లభిస్తే బాగుండేది. అప్పుడు కాకుండా, ఇప్పుడు కూడా భారతదేశంలో రాజ్యాంగం అమలులో వచ్చిన తరువాత నేటికీ కూడా ఒక ప్రాంత వ్యక్తిని, ఈ స్థాయిలో గుర్తించమని అడుక్కునే పరిస్థితి, విజ్ఞప్తి చేయవలసిన పరిస్థితి భారతదేశానికి సరైనది కాదు. ఇది భారత ప్రభుత్వమే గుర్తించి ఈ పని చేయవలసి ఉందని భావిస్తూ తీర్మానాన్ని సమర్థిస్తూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ నారదాసు లక్ష్మణ్ రావు (స్థానిక సంస్థలు - కరీంనగర్): అధ్యక్షా, మాజీ ప్రధాన మంత్రి కీ.శే. శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు గారి జయంతి ఉత్సవాల తీర్మానంపై మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇచ్చిన తమరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు గారి జయంతి ఉత్సవాలను సంవత్సరం పొడుగుతూ ఘనంగా నిర్వహించాలని మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కె. చంద్రశేఖర్ రావు గారు తీసుకున్న నిర్ణయం పట్ల హర్షం వ్యక్తం చేస్తూ, వారికి నా ప్రత్యేక కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా, వారి ఉత్సవాలను దేశం, రాష్ట్రంలోనే కాకుండా ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఉన్నటువంటి తెలుగు ప్రజలందరికీ వారి యొక్క వ్యక్తిత్వం, దార్శనికత తెలియజేసే విధంగా ప్రపంచవ్యాప్తంగా కార్యక్రమాలు చేపట్టాలని, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకున్న నిర్ణయాలు చాలా గొప్ప నిర్ణయం. శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు గారికి కర్మయోగి, మౌనముని మొదలగు బిరుదులున్నాయి. అటువంటి కర్మయోగి, మౌనముని అయిన పి.వి. నరసింహారావు గారి

జయంతి ఉత్సవాలను జరపాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటించడం అదే విధంగా వారి పేరు మీద చేపట్టబోయే కార్యచరణను, కార్యక్రమాలను తీసుకున్న నిర్ణయం పట్ల తెలుగు జాతి యావత్తు పరవశిస్తుంది. ఎందుకంటే వారు గొప్ప దార్శనికుడు, 17 భాషల్లో గొప్ప ప్రావీణ్యం, ఏ రాజకీయ నాయకుడుకీ లేనటువంటి ఒక ప్రత్యేకమైన సాహితీ కోణం వంటి లక్షణాలు అతనిలో ఉన్నాయి. సాహితీ కోణం అనేది ఆయన వ్యాపకం కొరకో లేక సాహితీ సేవ కొరకో కాకుండా సాహిత్యం అనేది సామాజిక జీవనానికి, అధ్యయనానికి దర్పణం పడుతుంది. అ ఉద్దేశంతో ఆయన ఒక గొప్ప సాహితీ సృజన కలిగిన గొప్ప వ్యక్తి. అందుకే వారి యొక్క జీవితాన్ని వారి యొక్క పరిపాలన దక్షతను, వారి దార్శనికతను ముందు తరాలకు తెలియజేయాలి ఈ తరం రాజకీయ నాయకులకు ముఖ్యంగా యువతరానికి అందజేయాలి. గతం లేనిదే వర్తమానము లేదు. వర్తమానము లేనిదే భవిష్యత్తు లేదు. కనుక గతము, వర్తమాన భవిష్యత్తుల పరిణామమే ఈ చరిత్ర. గతము, వర్తమాన, భవిష్యత్తులకు ఏ రకంగా దార్శనికతను చూపించాలి అనే విషయాన్ని అందరికీ తెలియజేయాలనే ఉద్దేశంతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు వారి జయంతి ఉత్సవాలను జరపాలని ఈ యొక్క తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. అయితే ఇప్పుడు భారతదేశంలో సంస్కరణల పితామహుడిగా శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు గారు పేరుగాంచారు. వారి యొక్క పరిపాలనలో రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పుడు భూ సంస్కరణలు, ప్రధాన మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఆర్థిక సంస్కరణలు ఈ రెండు సంస్కరణలు అనేవి వారి పరిపాలనలో చాలా ముఖ్యమైన అంశాలు.

నాణానికి రెండు పార్శ్వాలు ఉంటాయని సభ్యులు శ్రీ నర్సిరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ప్రతి సంస్కరణకు రెండు పార్శ్వాలుంటాయి. అంటే పాజిటివ్ మరియు నెగిటివ్ ఉంటుంది. కానీ ఏది అత్యధికంగా ప్రయోజనం చేకూర్చింది, అది ప్రజలకు గానీ, దేశానికి గానీ దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆ యొక్క సంస్కరణలను తీసుకొచ్చిన వారి యొక్క గొప్పతనాన్ని మనం గుర్తించి ప్రశంసించవలసి ఉంటుంది.

12.10 భూ సంస్కరణలను తీసుకురావడంలో వీరికి చాలా ము. దార్శనికత ఉంది. భూమి అనేది ఒక ఉత్పత్తి

సాధనము, ఉత్పత్తి వనరు. అలాంటి భూమి దున్నే వారి చేతిలో ఉంటే వారికి ఆత్మగౌరవాన్ని, ఆర్థిక స్వావలంబనను చేకూర్చినట్లు అవుతుందని, భూమి శ్రమించని వర్గాల వారి చేతిలో ఉంటే అది నిరూపయోగం అవుతుందని, ఆర్థిక అభివృద్ధికి ఆటంకంగా మారుతుందనే ఉద్దేశంతో వారు భూ సంస్కరణలను తీసుకురావడం జరిగింది. భూ సంస్కరణలను తీసుకురావడమే కాకుండా వారే స్వయంగా ఆదర్శప్రాయుడిగా ఉన్నారు. ఆయన భూస్వామ్య జాగిర్దారి కుటుంబంలో పుట్టిన వ్యక్తి. వారికి 1500 ఎకరాల భూమి ఉండేది. అందులో వారికి, వారి కుటుంబ అర్హత మేరకు 150 ఎకరాలను మాత్రమే ఉంచుకొని, మిగతా భూమినంత ప్రభుత్వానికే దత్తత చేసిన గొప్ప చరిత్ర, మహోన్నత వ్యక్తిత్వం శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు గారికే దక్కుతుందని తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు గారు తీసుకుని ఆర్థిక సంస్కరణల వల్ల నిర్ణయాల వల్ల ఈనాడు ప్రపంచ దేశాల్లో భారతదేశం ఆర్థికపరంగా తట్టుకొని బలోపేతమైన దేశంగా ముందుకెళ్ళడానికి పునాదులు ఏర్పడ్డాయి. ఆర్థిక సంస్కరణలతో నష్టపోయిన వర్గాలున్నాయి. వారు తీసుకున్న నిర్ణయాల్లో వివాదాస్పదమైన, ప్రజలకు ఉపయోగకరమైన మరియు సాహసోపేతమైనవి ఉన్నాయి. గతంలో ఆర్థిక సంస్కరణలను వారు తీసుకోకుండా ఉన్నట్లయితే, ఈనాడు ఈ దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ చిన్నాభిన్నమై ఉండేది. ఒక వ్యక్తిని విశ్లేషించి వారి యొక్క రాజకీయ జీవితాన్ని, సామర్థ్యాలను ప్రస్తావించే ముందు, మనం ఏ సమాజంలో జీవిస్తున్నాము, ఎటువంటి పరిస్థితుల్లో ఉన్నామనేది చూడాలి. ఆ పరిస్థితులకు, ఆ సమాజానికి మరియు తాను ఉన్న కాలానికనుగుణంగా ఆనాడు ఉన్న పాలకుడు నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నాడా లేదా అనేది చూడాలి.

మనం ఉన్న సమాజాన్ని, సామాజిక పరిస్థితులను అర్థం చేసుకోకుండా వేరే సిద్ధంతా నేపథ్యంలో ఆలోచించకూడదు. మనం వర్గ సమాజంలో ఉన్నాము. ఈ వర్గ సమాజంలో మార్క్స్ చెప్పిన ప్రకారంగా వర్గాలు ఉంటాయి. ఈ వర్గ సమాజంలో వర్గపరిపాలన ఉంటుంది. ఏ వర్గం అధికారంలో ఉంటే ఆ వర్గ ప్రయోజనాలను కాపాడే రాజ్యాంగము,

ప్రభుత్వము, ప్రభుత్వ యంత్రాంగము, రక్షణ వ్యవస్థ అంతా ఉంటాయి. మార్క్స్ చేసిన విభజన ప్రకారం మనం వర్గ సమాజంలో ఉన్నాము. ఈ వర్గ సమాజంలో ప్రజలకు ఏ మేరకు రాజ్యాంగ బద్ధంగా, ఈ చట్ట పరిధిలోనే, రాజ్యాంగం అనుమతించిన మేరకు, ఏ రకమైన ప్రయోజనాలు అశేష ప్రజానీకానికి చేకూర్చవచ్చని ఆలోచించి నిర్ణయాలు తీసుకున్నవారే గొప్ప రాజకీయ విశిష్టత ఉన్నవాళ్ళగా గుర్తించబడతారని తెలుపుతున్నాను. కీ.శే శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు గారు విలక్షణమైన లక్షణాలున్న గొప్ప రాజకీయ రాజనీతి కోవిదుడు. కావున వారు లేని సందర్భంలో వారి గురించి ప్రస్తావించినప్పుడు, పాజిటివ్‌నెస్‌ను అలవరచుకొని, వారు చేసిన మంచి పనులు భవిష్యత్తు తరాలకు ఆదర్శంగా ఉండేలా చూడాలి.

శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు గారు భూస్వామ్య, జమీందారి కుటుంబంలో పుట్టినా కూడా సాధరణమైన జీవితాన్ని గడిపారు. ఆర్థిక సంస్కరణలు, భూ సంస్కరణలు, స్వేచ్ఛా విఫణిల వల్ల ఫ్రీ మార్కెట్ రావడం జరిగింది. గతంలో గ్యాస్, టెలిఫోన్ కనెక్షన్లు తీసుకోవాలన్నా, స్కూటర్ కొనాలన్నా సంవత్సర కాలంపాటు ఎదురు చూసే పరిస్థితి ఉండేది. కానీ, ఈనాడు విదేశీ విధానం, విదేశీ వాణిజ్య విధానం వంటి ఆర్థిక సంస్కరణలు, ఆధునిక భారతావని ఏర్పడడానికి ఉపయోగపడ్డాయి.

ఈ సందర్భంలో కొన్ని వర్గాలు నష్టపోకుండా పాలక వర్గాలు ప్రయత్నం చేయవలసి ఉంటుంది. ఈ విధంగా భారతదేశం గర్వించదగ్గ గొప్ప మేధో తేజము, జ్ఞాన సౌరభం గొప్ప వ్యక్తిత్వ నిర్మాణానికి ప్రతీక, తెలంగాణ ఆత్మ గౌరవ బావుటా, తెలంగాణ జాతిరత్నం పి.వి. నరసింహారావు గారు. కుల, ధన, ఆర్థిక, సొంత బలం లేదు. జన ఆకర్షణ లేదు. ఏ పదవీ కావాలని వారు ఏనాడు కూడా ప్రయత్నించలేదు. కానీ, వారు రాజకీయాల్లో ప్రవేశించి ప్రధానమంత్రి అవడానికి కారణం, పదవులే వారిని వెతుక్కుంటూ వచ్చాయని మనం గమనించవచ్చు. రాజకీయాల్లో ఎదిగి ఒక స్థాయికి చేరుకోవాలంటే వ్యక్తిత్వం, జ్ఞానం, విధేయత, విశ్వసనీయత, కృతజ్ఞత కలిగి ఉండాలి.

శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు గారు ఇందిరా గాంధీ కుటుంబానికి లాయల్ గా, విశ్వసనీయతతో, వారు పనిచేసిన పార్టీకి అంకిత భావంతో, ప్రజల పట్ల కన్నర్స్, కన్విక్షన్ కలిగి ఉన్నటువంటి వ్యక్తి. ఒక సమయంలో వారు దిల్లీ నుండి మొత్తం సర్దుకొని హైదరాబాదుకు వద్దామనుకున్న సందర్భంలో, ఆనాటి రాజకీయ పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ప్రధానమంత్రి పదవీని చేపట్టడం ఆయన విధేయతకు నిదర్శనం. ఏ రాజకీయ నాయకుడైనా, ఏ రాజకీయ పార్టీలో ఉన్నా అధినాయకుడు, అధినేత అనే వ్యక్తికి లాయల్ గా ఉండాలి. ఆ పార్టీలో ఉన్న నాయకులు, అధినేతకు లాయల్ గా ఉండాలనే సూత్రాన్ని ఆయన పాటించడం జరిగింది. ప్రజలకు కమిటెడ్ గా ఉండవలసింది అధినేత. నాయకత్వానికి, అధినేతకు కమిటెడ్ గా ఉండవలసింది నాయకులు. అటువంటి విధేయతను, లాయల్ ిని రాజకీయాల్లో వారు ప్రదర్శించారు కాబట్టి వివాదాస్పద రహితునిగా గాంధీ కుటుంబంలో నిలిచిపోయినారు.

1978వ సంవత్సరంలో ఇందిరా గాంధీ గారిని అధ్యక్ష పదవీ నుండి తప్పించాలని మిగత నాయకులు ప్రయత్నిస్తున్నప్పుడు ఆమెకు ఏమి చేయాలో అర్థం కాకపోవడంతో ఒకనాడు అర్ధరాత్రి ఒంటిగంట సమయంలో ఎటువంటి సమాచారం అందివ్వకుండానే హుటాహుటిన పి.వి. నరసింహారావు గారి ఇంటికి వెళ్లి వకసంగా కూర్చుండిపోయింది. వారు కూడా మౌనంగా కూర్చోని ఆమె అర్ధరాత్రి వేళ ఎందుకు వచ్చిందనే విషయాన్ని అర్థం చేసుకున్నారు. ఈ సమస్యకు పరిష్కారాన్ని పరిశీలిస్తామని చెప్పి ఆమెను పంపించడం జరిగింది. మరుసటి రోజు వారు తీసుకున్న నిర్ణయం ఏమిటంటే, ఆమెను పార్టీ నుండి బహిష్కరించాలని ఎవరైతే, అనుకున్నారో, వాళ్లను ఇందిరా గాంధీ గారే బహిష్కరించేటట్లు తీర్మానం చేయించారు. అప్పుడే ఇందిరా గాంధీ గారి కాంగ్రెస్ పార్టీ ఏర్పడింది. అంటే, వారి అనుభవం, జ్ఞానం మరియు విశ్వసనీయత మీద ఎంత నమ్మకం, ఎంత భరోసా ఉంటే ఇందిరా గాంధీ గారు స్వయంగా వారి దగ్గరికి వెళ్లారనేది అర్థమవుతుంది.

12.20 | పార్టీలో కానీ, ఒక సంస్థలో కానీ ఉన్నప్పుడు, మనకు మ. ఆ పార్టీ అధినేత ద్వారా పదవి వచ్చినప్పుడు ఆ

పదవిని మనం ఆస్వాదించి, అనుభవించి, ఆ స్థాయి ప్రజలకు ఉపయోగపడేలా చూడాలి. ఆ స్థాయిని కల్పించిన అధినేత పట్ల కృతజ్ఞతా భావం కలిగి ఉండాలి. ఇవి వారు అనుసరించిన మార్గాలని తెలియజేస్తున్నాను. అందుకొరకే వారు ఎక్కువగా పార్టీలు మారలేదు. రాజకీయ అవకాశాలకు పోలేదు. ఎప్పుడూ కూడా వారు కృషి, జ్ఞానం, విశ్వాసంతో ముందుకు వెళ్లారు. అందుకే వారి గురించి మాట్లాడాలంటే చాలా సాహసం, ధైర్యం కావాలి. వారు ఇది చేయలేదు, అది చేశారు అని అనే ముందు చాలా ఆచితూచి మాట్లాడాల్సిన అవసరమున్నది. తత్వవేత్తలకు అధికారం అప్పజేపితే, వాళ్లకు ఉండే జ్ఞానం వలన, విశాల దృక్పథం వలన, అధికారం ఒక మెరుగైన రూపం సంతరించుకుంటుందని ఒక సారి స్లేట్ గారు పేర్కొన్నారు. ఆ రకంగా జ్ఞానం, విశాల దృక్పథం ఉన్న శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు గారికి అధికారం అప్పజేప్పితే స్లేట్ గారు చెప్పినట్లుగా అధికారం ఒక మెరుగైన రూపాన్ని సంతరించుకుంది.

అదేవిధంగా, నాయకుడనే వాడికి సింహానికి ఉండే శక్తి, నక్కకు ఉండే యుక్తి రెండూ ఉండాలనే శ్రీ మాకియావెల్లి గారన్నారు. ఈ రెండింటితో పాటు అసాధరణ స్థాయిలో ఉన్న విద్య, పాండిత్యం, చాతుర్యం, భాషానైపుణ్యము, వ్యక్తికరణ, పట్టిష్టమైన వ్యక్తిత్వము, సామర్థ్యము, తత్వజ్ఞానము వంటి అపార అద్భుతమైన లక్షణాల కలబోత మన పి.వి. నరసింహారావు గారిని తెలియజేస్తున్నాను. వారి జీవితాన్ని ప్రతి రాజకీయ నాయకుడు అధ్యయనం చేయాలి. వారు ఇప్పుడు ఉన్న రాజకీయ నాయకులకు ఆదర్శంగా ఉన్న వ్యక్తి. పి.వి. నరసింహారావు గారికి భారతరత్న ఇవ్వాలని, హైదరాబాద్ సెంట్రల్ యూనివర్సిటీకి, నెక్లెస్ రోడ్డుకు వారి పేరు పెట్టాలని నిర్ణయాలను తీసుకున్న ప్రభుత్వానికి మద్దతు తెలుపుతూ, వారి యొక్క జీవితం నేటి రాజకీయ నాయకులకు, ముఖ్యంగా యువతకు ఆదర్శంగా కావాలన్నారు. పి.వి. నరసింహారావు గారి యొక్క నాయకత్వాన్ని, లక్షణాలను అలవరచుకోవాలని, వారి గురించి అందరికీ తెలియాలనే ఉద్దేశంతో వారి యొక్క శత జయంతి ఉత్సవాలను ఘనంగా నిర్వహించాలని మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు నిర్ణయించడం జరిగింది. ఒక యోధుడు ఒక యోధుడిని గుర్తిస్తాడు. ఒక శాస్త్రజ్ఞుడు ఒక

శాస్త్రజ్ఞుడిలోని జ్ఞాన్నాని గౌరవిస్తారు. ఒక రాజనీతిజ్ఞుడు మరొక రాజనీతిజ్ఞుడిని గౌరవించి అభిమానిస్తాడు. అదేవిధంగా మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ఒక రాజనీతి కోవిదుడు, దార్శనికత, సమకాలీన రాజకీయ పరిశోధకుడిగా ఉన్న వ్యక్తి అని తెలంగాణ రాష్ట్రం సాధించినప్పటి నుంచి మనకు అర్థమవుతుంది. మన దక్షణ భారతదేశంలో మేధావులకు, రాజకీయ నాయకత్వానికి, తెలివితేటలకు, పరిపాలనా సామర్థ్యానికి కొదవ లేదనే విషయం ప్రపంచానికి తెలిసింది. డా.సి నారాయణ రెడ్డి గారి లాంటి సాహితీవేత్తలు మొదలైన వారు ఎందరో తెలంగాణలో ఉన్నారు. దేశానికి అవసరమైన నాయకత్వాన్ని అందించడానికి తెలంగాణ రాష్ట్రం సిద్ధంగా ఉన్నదని అర్థమవుతూనే ఉన్నప్పుడు శతజయంతి ఉత్సవాలను నిర్వహించడం గొప్ప విశేషంగా నేను భావిస్తూ, ఈ తీర్మానాన్ని సంపూర్ణంగా బలపరుస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను. జైహింద్, జైతెలంగాణ.

శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్ (స్థానిక సంస్థలు - ఆదిలాబాద్):- అధ్యక్షా, మాజీ ప్రధాని, అవర చాణక్యుడు, సంస్కరణల పితామహుడు, యావత్తు భారతదేశం గర్వించదగిన వ్యక్తి, తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని అందించిన వ్యక్తి మన పి.వి నరసింహారావు గారికి భారతరత్న ఇవ్వాలని మన గౌరవ మంత్రివర్యులు శ్రీ ఈటల రాజేందర్ గారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని సంపూర్ణంగా బలపరుస్తున్నాను. ఈ తీర్మానం మీద మాట్లాడే అవకాశమిచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. నిజంగా వారి గురించి మాట్లాడాలంటే మీరు ఇచ్చిన సమయం సరిపోదు. కానీ, ఇచ్చిన సమయంలోనే కొన్ని విషయాలను సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చే ప్రయత్నం చేస్తానని తమరి ద్వారా మనవి చేసుకుంటున్నాను. స్వతహాగా పి.వి నరసింహారావు గారు సోపలిస్తు. కానీ వారు ప్రధానమంత్రిగా దేశానికి అవసరమైన అవసరాల దృష్ట్యా, దేశం ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల దృష్ట్యా ప్రైవేటీకరణను ప్రోత్సహిస్తున్న సమయంలో ఎన్నో విమర్శలు ఎదుర్కొన్నారు. వారు వాటికి కూడా సహేతుకంగా జవాబు చెప్పి విమర్శలను తిప్పి కొట్టి దేశానికి అవసరమైనప్పుడు, దేశం సంక్షోభంలో ఉన్నప్పుడు సోపలిజానికి ఈ సంస్కరణలు వ్యతిరేకం కాదు,

అవసరాన్ని బట్టి సోపలిజం కూడా సిద్ధాంతాలను మార్చుకునే అవసరముంటుందని జవాబు చెప్పిన గొప్ప వ్యక్తి శ్రీ పి.వి నరసింహారావు గారిని తెలయజేస్తున్నాను. వారు ప్రధానమంత్రిగా పదవీ బాధ్యతలు చేపట్టినప్పుడు అది ఒక ముళ్ల కీరిటం. ఆనాడు మైనారిటీ ప్రభుత్వం ఉండేది. చేసిన అప్పలకు వడ్డీలు కానీ, వాయిదాలు కూడా చెల్లించలేని పరిస్థితులను భారత దేశం ఎదుర్కొంటుంది. మన దేశంలో ఉన్న బంగారం అంతటినీ విదేశాల్లో కుదవ పెట్టుకునే పరిస్థితి ఉండేది. ఆ సమయంలో ఆర్థిక సంస్కరణలు తీసుకువచ్చి మన దేశాన్ని గాడిలో పెట్టి ముందుకు తీసుకుపోవాలనే ఉద్దేశంతో రాజకీయాలకు అతీతంగా డా. మన్మోహన్ సింగ్ గారిని తీసుకువచ్చి వారికి ఆర్థికశాఖా మంత్రిగా పదవిని కట్టబెట్టి పూర్తి స్వేచ్ఛనిచ్చారు. ఎటువంటి విషయాల్లో కల్పించుకోకుండా ఆర్థిక సంస్కరణలు తీసుకువచ్చి ఈ రోజు భారతదేశం నిలదొక్కుకున్నదంటే దానికి కారణం శ్రీ పి.వి నరసింహారావు గారిని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

వారికి మా గ్రామం చెన్నూరుతో సత్సంబంధాలు ఉన్నవి. మంతని నుంచి రాజకీయ ప్రస్థానం మొదలు పెట్టి మంథని శాసనసభ్యులుగానే వారు ముఖ్యమంత్రిగా పదవీ బాధ్యతలు చేపట్టారు. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ అలుగుబెల్లి నర్సి రెడ్డి గారు తెలిపినట్లుగా భూసంస్కరణల బిల్లు బయటపడితే దానిలో లొసుగులు బయట పడతాయని, వారే స్వయంగా ఇంట్లో కూర్చోని, తలుపులు వేసుకొని స్వయంగా బిల్లును రూపొందించి బిల్లులో పెత్తందారులకు, భూస్వాములకు, భూస్వామ్య మనస్తత్వం ఉన్న వారికి మళ్లీ బీనామీల పేర్ల మీద భూ బదలాయింపు జరగకుండా

12.30 | ఆయన చిత్తశుద్ధితో స్వయంగా బిల్లును తయారు
మ. చేసి అసెంబ్లీలో ప్రవేశపెట్టి, తన నుండే దానిని మొదలుపెట్టారు. అంత కమిట్మెంట్ ఉన్న వ్యక్తి ఆయన. ఆయన భూస్వామ్య కుటుంబంలో జన్మించిన వ్యక్తి అయినా, భూస్వామ్య వ్యక్తిత్వాన్ని పక్కనపెట్టారు. ఈ దేశంలో ఆనాటి ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఎక్కువ మంది వ్యవసాయం మీద ఆధారపడినటువంటి చిన్నకారు, సన్నకారు రైతులు జీవనం కొనసాగించేవారు. భూమి లేని నిరుపేదలుగా ఉన్న రైతులను దృష్టిలో పెట్టుకొని దున్నేవాడికి భూమి ఉండాలి, పంట

పండించే వాడి చేతులలో భూమి ఉండాలని చలించిన శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు గారు 800 ఎకరాల తన భూమిని ల్యాండ్ సీలింగ్ యాక్ట్ లో భాగంగా 479 మంది పేద కుటుంబాలకు పంచిపెట్టే విధంగా బిల్లును తీసుకొచ్చి, భూసంస్కరణలకు నాంది పలికారు. అదే విధంగా రాష్ట్రంలో సకల దరిద్రాలు పోవాలంటే కేవలం అది విద్య ద్వారానే సాధ్యమవుతుందని శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు గారు నమ్మి విద్యాసంస్కరణలు తీసుకొచ్చారు. ఆ విధంగా ప్రాథమిక స్థాయిలో విద్యా సంస్కరణలు తీసుకొచ్చారు. ప్రాథమిక విద్యలో కచ్చితంగా మాతృభాషను ప్రవేశపెట్టారు. అదే విధంగా రెసిడెన్షియల్ కళాశాలలు, రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు తీసుకొచ్చారు. అదే విధంగా డిటెన్షన్ విధానాన్ని రద్దు చేసిన వ్యక్తి. రాజీవ్ గాంధీ గారి ప్రభుత్వ హయాంలో హెచ్ఆర్డి మినిస్టర్ గా పనిచేసినప్పుడు నవోదయ పాఠశాలలను తీసుకొచ్చారు. ఈ దేశంలో, ఈ రాష్ట్రంలో విద్యకు సంబంధించి విప్లవాత్మక మార్పులను తీసుకొచ్చినటువంటి వ్యక్తి శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు గారు అధ్యక్షా. ఇటువంటి సంస్కరణలు తీసుకొస్తుంటే ఒక సారి విలేకరులు ఒక జోక్ వేశారు. సార్, మీరు హెచ్ఆర్డికి సంబంధించి సంస్కరణలు తీసుకొస్తున్నారు, ఈసారి మంత్రి వర్గంలో మీకు ప్రాధాన్యత లేని శాఖ ఇస్తారంట అని అడిగితే, అప్పుడు పి.వి. నరసింహారావు గారు నాకు మత్స్య శాఖ ఇచ్చినా సరే, ఆ మత్స్య శాఖలో కూడా సంస్కరణలు తీసుకొస్తామని ఆ రోజు హాస్యాస్పదంగా విలేకరులకు సమాధానమిచ్చారు.

అధ్యక్షా, బడుగు, బలహీన వర్గాలకు మేమే రాజకీయంగా చేయూతనిచ్చామని చాలా మంచి చెప్పుకున్నారు. కాని, ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఒక వర్గం రాజకీయాలను శాసిస్తున్న సమయంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ, కాంగ్రెస్ (ఐ), కాంగ్రెస్ (ఆర్) గా చీలిపోయిన సందర్భంలో పి.వి. నరసింహారావు గారి చొరవ తో 127 మంది బడుగు, బలహీన వర్గాల వ్యక్తులకు బీ ఫార్మ్స్ ఇవ్వడమే కాకుండా, ఊరూరా, వాడవాడా, గ్రామ, గ్రామం తిరిగి వాళ్లను గెలిపించి, విమర్శకుల నోళ్లు మూయించి, అఖండ మెజారిటీతో కాంగ్రెస్ పార్టీని గెలిపించిన వ్యక్తి పి.వి.నరసింహారావు గారు అధ్యక్షా. పి.వి.

భారత మాజీ ప్రధాన మంత్రి శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు శతజయంతి ఉత్సవాలపై చర్చ-ఆమోదం మరియు ప్రభుత్వ తీర్మానాలు.

నరసింహారావు గారు ప్రధాన మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు, ఆయన ఏఐసీసీ ప్రెసిడెంట్ గా ఉన్నప్పుడు తిరుపతిలో ఏఐసీసీ సమావేశంలో, సీడబ్ల్యుసి ఎన్నికలు జరిగితే, ఆ ఎన్నికలలో ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీలు పోటీ చేసి ఓడిపోయినప్పుడు ఆయన ప్రసంగంలో క్లియర్ గా చెప్పారు. ఈ సీడబ్ల్యుసి ఎన్నికలలో ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీలు గెలవకపోవడం నన్ను బాధించిందని చెప్పిన తరుణంలో, ఆ ఎన్నికలలో గెలిచిన వారు కొంత మంది రాజీనామా చేస్తే ఎస్సీ, ఎస్టీలను, యునానిమస్ గా సీడబ్ల్యుసీకి ఎంపిక అయ్యే విధంగా చేసినటువంటి ఒక గొప్ప మానవత్వం ఉన్నటువంటి వ్యక్తి శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు గారని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఆయన మంచి సాహితీవేత్త. 17 భాషలు మాట్లాడతారు. ఎనిమిది భాషలలో కవిత్వం రాయగలిగిన వ్యక్తి. ఆయన అష్టభాషా కోవిదుడు. కవి సామ్రాట్ విశ్వనాథ సత్యనారాయణ గారు రచించినటువంటి “వేయిపదగలు” నవలను సాహసోపేతంగా హిందీలోకి తర్జుమా చేసినప్పుడు కవి సామ్రాట్ స్వయంగా హిందీ నుండి నేను తెలుగులోకి తర్జుమా చేసిన విధంగా ఉందని చెప్పారు. ఆ విధంగా సాహితీ రంగంలో ఆయనకు మంచి పట్టు ఉంది.

అధ్యక్షా, పి.వి.నరసింహారావు గారిపై కొన్ని విమర్శలు చేశారు. పి.వి. నరసింహారావు గారు ఆంధ్రప్రదేశ్ కి, మంథనికి, హనుమకొండకి ఏమి చేయలేదు, ఆయన ప్రధానిగా ఉన్నా ఎక్కడా అభివృద్ధి జరగలేదని అన్నారు. ఆయన జాతీయ భావాలు కలిగిన వ్యక్తి. ఆయన ఒక రాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రి అని కాకుండా, ఒక ప్రాంతానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నటువంటి వ్యక్తి అని కాకుండా భారత దేశమంతా సుసంపన్నంగా ఉండాలి, భారతదేశం అంతా ఆర్థికంగా, సామాజికంగా, రక్షణ విభాగంలో, విదేశీ దౌత్యంలో భారతదేశం అగ్రగామిగా ఉండాలన్న తలంపున్న వ్యక్తిగా, జాతీయవాదిగా అన్ని ప్రాంతాల అభివృద్ధి కోసం పాటుపడ్డారు. తాను పుట్టిన లక్ష్మేపల్లి కోసమో, పెరిగిన వంగర కోసమో, గెలిచిన మంథని కోసమో, హనుమకొండ కోసమో, రామ్ లెక్ కోసమో, బరంపురం కోసమో, నంద్యాల కోసమో ఆలోచించలేదు. ఆ విధంగా ఆలోచించినట్లయితే భారతదేశం ఈరోజు ఈ విధంగా ఉండేది కాదని మనవిచేస్తున్నాను. పి.వి. గారు మంచి విజన్ ఉన్నటువంటి నాయకుడు. 1990లో ఇజ్రాయిల్ వైపు

చూడాలంటే ప్రపంచంలో ఉన్నటువంటి దేశాలు భయపడుతుండేవి. అరబ్ దేశాల వ్యతిరేకతకు మనం గురవుతాము, చమురు వస్తుండా రాదా అని భయపడుతున్న సందర్భంలో ఇజ్రాయిల్ విజన్ ని గుర్తించిన పి.వి. గారు, ఇజ్రాయిల్ తో డిప్లమాటిక్ రిలేషన్స్ మెయింటెయిన్ చేసి ఇజ్రాయిల్ తో సత్సంబంధాలు పెట్టుకొన్నారు. అగ్రికల్చర్ లో, వాటర్ రిస్ట్రీక్టింగ్ లో, ఆయుధాల తయారీలో, బ్యాంకింగ్ లో అగ్రగామిగా ఉన్న ఇజ్రాయిల్ వైపు నాడు చూడాలంటేనే భయంగా ఉండేది. ఈనాడు ఆ ఇజ్రాయిల్ తో సత్సంబంధాలు పెట్టుకున్న సందర్భంగా మొన్న జరిగిన కార్గిల్ యుద్ధంలో శత్రుమూకలు ఎక్కడ నక్కె ఉన్నారో కనిపెట్టి భారతదేశ సైన్యానికి తెలిపారు. శ్రీ నిరంజన్ రెడ్డి గారు ఇజ్రాయిల్ వెళ్లి అక్కడ వ్యవసాయ విధానాలను చూసి వచ్చారు. ఇజ్రాయిల్ ఆ విధంగా ప్రగతిపథంలో ముందుకు వెళ్లింది. ఆ విధంగా ఇజ్రాయిల్ కి రెండు, మూడు సార్లు వెళ్లి అక్కడ ఒప్పందాలు చేసుకోవడం జరిగింది. ఇజ్రాయిల్ తో సత్సంబంధాలు పెట్టుకొన్న దేశాలలో భారత దేశం ఒకటి. చైనా, పాకిస్తాన్ తో ఎన్నిటికైనా భారతదేశానికి ప్రమాదం ఉంటుందని గమనించి ఆ దేశాలు మన వైపు చూసే దుస్సాహసం చెయ్యకుండా ఉండాలంటే న్యూక్లియర్ వెపన్ తయారు చెయ్యాలని సంకల్పించింది మన పి.వి. నరసింహ రావు గారు అధ్యక్షా. అది ప్రయోగించింది అటల్ బిజీ అయినా కూడా దానిని తయారు చేసింది మాత్రం పి.వి. నరసింహ రావు గారు అధ్యక్షా. అటల్ బిజీ గారు తన మాటల్లో స్వయంగా చెప్పారు. The true Father of Nuclear Weapon is Sri P.V. Narasimha Rao ji అని స్వయంగా అటల్ బిజీ గారు ఒప్పుకున్నారు.

12.40 | అధ్యక్షా, భారత దేశం కోసం, భారత దేశంలో ఉన్న ము. | ప్రజల అవసరాల కోసం, భారత దేశం నిలద్రొక్కుకునేవిధంగా ఎన్నో కార్యక్రమాలను శ్రీ పి.వి. నరసింహ రావు గారు చేపట్టడం జరిగింది. 73వ మరియు 74వ రాజ్యాంగ సవరణలను తీసుకువచ్చి 12వ షెడ్యూల్ లోని గ్రామీణ మరియు పట్టణ స్థానిక సంస్థలకు రాజ్యాంగ బద్ధత కల్పించి వాటిని బలోపేతం చేసింది శ్రీ పి.వి. నరసింహ రావు గారే అని మనవి చేస్తున్నాను.

పి.వి. నరసింహ రావు గారు ప్రధానమంత్రిగా ఉన్న కాలంలో, వరంగల్ లో రోడ్స్ వైడెనింగ్ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టినప్పుడు, దాన్ని వ్యతిరేకించే కొద్దిమంది వరంగల్ స్థానికులు ప్రధానమంత్రిగారైన పి.వి. నరసింహ రావు గారిని కలవడానికి దిల్లీకి వెళ్ళడం జరిగింది. విషయం తెలుసుకున్న పి.వి. గారు, "నన్ను క్షమించండి, ఈరోజు మిమ్మల్ని కలవడానికి వీలు పడదు, నేను రెండు కార్లు అరేంజ్ చేస్తాను, దిల్లీ మొత్తం చుట్టి రండి" అని చెప్పి, వారికి దిల్లీని చూసేందుకు కార్లను అరేంజ్ చేయడం జరిగింది. వరంగల్ స్థానికులు దిల్లీ అంతా తిరిగి చూసి వచ్చిన తరువాత, మరుసటిరోజు వారిని ప్రధానమంత్రిగారు దిల్లీ ఎలా ఉందని అడిగారు. దానికి వారు, దిల్లీ చాలా బాగుంది సార్, పెద్ద పెద్ద భవంతులు, ఎర్ర కోట, ఇండియా గేట్ అన్నీ చూశాం. చాలా బాగున్నాయి సార్ అని చెప్పారు. రోడ్లు ఎలా ఉన్నాయని అడిగితే, దిల్లీలో రోడ్లు చాలా విశాలంగా మంచిగా ఉన్నాయని వారు ప్రధానమంత్రి గారితో చెప్పడం జరిగింది. అప్పుడు పి.వి. నరసింహ రావు గారు "వరంగల్ కూడా దిల్లీ లెక్క గవద్దా? వరంగల్ కు విశాలమైన రోడ్లు అవసరం లేదా?" అంటూ సున్నితంగా వారి అభ్యర్థనను తిరస్కరించి పంపినటువంటి సమయస్ఫూర్తి ఉన్నటువంటి వ్యక్తి వారు.

అధ్యక్షా, ముక్కుసూటిగా, ఉన్నది ఉన్నట్లుగా చెప్పే మనస్తత్వం కలిగినటువంటి వ్యక్తి పి.వి. నరసింహ రావు గారు. 1984వ సంవత్సరంలో ఎన్టీ రామారావు గారి ప్రభుత్వంలో ఆగష్టులో సంక్షోభం నెలకొని ఉన్నప్పుడు, మనం ఎన్టీ రామారావు గారిని దించకూడదు అని ఆనాటి ప్రధానమంత్రి గారైన శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ గారిని వారించారు. ఇప్పటికప్పుడు మనం ఎన్టీ రామారావు గారిని దించితే, రాబోయే ఎన్నికల్లో మనకు నష్టం కలుగుతుందని చెప్పారు. కానీ, మరికొందరి ప్రోత్సాహం వల్ల ఆనాటి ఎన్టీ రామారావు గారిని ప్రభుత్వం నుండి దించడం జరిగింది. తరువాత 1985లో జరిగిన ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ పార్టీ ఘోర పరాజయాన్ని చవిచూసింది. పి.వి. నరసింహ రావు గారి విజన్ కు మరియు వారి ముక్కుసూటితనానికి ఈ సంఘటనే నిదర్శనం.

అధ్యక్షా, పి.వి. నరసింహ రావు గారు తాను నమ్ముకున్న

పార్టీలో 50 సంవత్సరాలపాటు సభ్యుడిగా ఉంటూ, ఏ.ఐ.సి.సి. ప్రెసిడెంట్ గా చేశారు. అనాడు కాంగ్రెస్ పార్టీ వెంటిలేటర్ పై, చావు బ్రతుకుల్లో ఉన్న కాలంలో ఐదు సంవత్సరాల పాటు ప్రధానమంత్రిగా బాధ్యతలు నిర్వహించి జీవగంజి పోశారు. ఆర్థికసంస్కరణలను చేపట్టారు. ఎల్.పి.జి. మోడల్ గా మనం చెప్పుకునే విధంగా లిబరలైజేషన్, ప్రైవేటైజేషన్, గ్లోబలైజేషన్ పాలసీలను అమలు చేయడం ద్వారా భారతదేశాన్ని తీర్చిదిద్దారు. అయినప్పటికీ, వారు చివరి రోజుల్లో చాలా అవమానాలకు గురయ్యారని బాధాతప్త హృదయంతో ఈ సభకి మనవి చేస్తున్నాను. మైనారిటీ ప్రభుత్వాన్ని సమర్థవంతంగా నడిపినటువంటి పి.వి. నరసింహారావు గారి పార్థివ దేహాన్ని కనీసం ఏఐసీసీ ఆఫీసులోకి కూడా రానివ్వలేదు. ఆనాటి హోం మినిస్టరు శివరాజ్ కింగ్ గారిని “దివంగత ప్రధానులకు ఏవిధంగానైతే దిల్లీలో సమాధి కట్టారో, అదేవిధంగా పి.వి. గారికి కూడా దిల్లీలో సమాధి కట్టాలని” వారి కుటుంబసభ్యులు కోరినా వారు ఒప్పుకోలేదు. బలవంతంగా హైదరాబాద్ తీసుకువచ్చి పి.వి.గారి పార్థివ దేహానికి అంతిమ సంస్కారాలు చేశారు. అవి కూడా ఎంతో అవమానకరంగా చేశారు. సగం కాలిన శవాన్ని వదిలిపెట్టి, దిక్కులేని శవంగా వెళ్ళిపోయిన పరిస్థితి. ఎంత బాధగా అనిపిస్తుంది. మన తెలంగాణ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారు, ఈరోజు కరోనా రోగంతో చనిపోయినవారి అంతిమ సంస్కారాలు కూడా గౌరవప్రదంగా చేయిస్తున్నారు.

అధ్యక్షా, దక్షిణాది నుంచి చోళులు కూడా హస్తినను చేరుకోలేకపోయారు. దక్షిణాది నుండి గాంధీయేతర కుటుంబానికి చెందిన పి.వి. నరసింహారావు గారు హస్తినను చేరుకున్న తొలి వ్యక్తి. అన్ని రకాల వ్యతిరేక పవనాల మధ్య ఆనాటి భారతదేశాన్ని ముందుకు తీసుకుపోయిన మహోన్నత వ్యక్తి, పి.వి. నరసింహారావు గారు. అటువంటి వ్యక్తిని గౌరవించుకోవాలన్న సంస్కారం ఆ పార్టీకి లేకపోయింది. ఇవాళ అన్ని అనుకూలతలు ఉన్నా స్థిరమైనటువంటి ప్రభుత్వమేర్పడడం కష్టమౌతోంది. కేంద్రంలో పాలన సాగిస్తున్న ప్రభుత్వాలు, రాజకీయ మనుగడ కోసమే ముందుకుపోతున్నాయి. బారెల్ ధర 25 డాలర్లున్న

భారత మాజీ ప్రధానమంత్రి శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు శతజయంతి ఉత్సవాలపై చర్చ-ఆమోదం మరియు ప్రభుత్వ తీర్మానాలు.

ఈరోజుల్లో కూడా జి.డి.పి. 23 శాతం పడిపోయిందంటే, నాటి పి.వి.నరసింహారావు గారి విజన్ తో వీళ్ళ విజన్ ను ఒక్కసారి పోల్చి చూసుకోవాలని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, రేపటి ఎలక్షన్ల గురించి ఆలోచించే వ్యక్తి పాలిటీషియన్ అయితే, రేపటి జనరేషన్ గురించి ఆలోచించే వ్యక్తి స్టేట్స్ మెన్ అవుతాడు. నిజమైన స్టేట్స్ మెన్, గౌరవనీయులు మన పి.వి. నరసింహారావు గారు.

అధ్యక్షా, ఈరోజు భారతదేశం ఈ పరిస్థితుల్లో ఉందంటే, దానికి కారణమైన పి.వి. గారి గురించి భావి తరాలకు తప్పక తెలియాలి ఉంది. అందుకే, నేను ప్రభుత్వాన్ని ఒక్కటే కోరుతున్నాను. 10వ తరగతి లోపల సిలబస్ లో గౌరవనీయులు పి.వి.నరసింహారావు గారి గురించిన ఒక ఛాప్టర్ ను పెట్టాలని ప్రభుత్వాన్ని వేడుకుంటూ, పి.వి.నరసింహారావు గారికి భారత రత్న బిరుదును ప్రధానం చేయాలని మరియు హైదరాబాద్ సెంట్రల్ యూనివర్సిటీకి వారి పేరును పెట్టాలని కోరుతూ ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని నేను మనస్ఫూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాను. నా తరపున సంపూర్ణ మద్దతుని తెలియజేస్తున్నాను. జై తెలంగాణ. జై కేసీఆర్.

శ్రీ టి. భాను ప్రసాద్ రావు (స్థానిక సంస్థలు - కరీంనగర్): అధ్యక్షా, ధన్యవాదాలు. గౌరవనీయులు పి.వి. నరసింహారావు గారు మా కరీంనగర్ జిల్లాకు చెందిన ముద్దుబిడ్డ. కరీంనగర్ జిల్లాలో జన్మించి ఈ దేశం గర్వించదగినటువంటి ఒక నాయకుడిగా ఎదిగినటువంటి వ్యక్తి, పి.వి. నరసింహారావు గారు. వారితో, వారి కుటుంబంతో మా కుటుంబానికి వ్యక్తిగత సాన్నిహిత్యం ఉండేది. మా తాత గారు శ్రీ బోయినపల్లి వెంకట్రామారావు గారు కరీంనగర్ గాంధీగా ప్రసిద్ధులు. మా తాతగారు బోయినపల్లి గాంధీగారూ, పి.వి.నరసింహారావు గారూ ఇద్దరూ కలిసి స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో చాలా కాలం పనిచేశారు. వారిరువురి మధ్య సాన్నిహిత్యం చివరి వరకూ కొనసాగింది. ఒకసంఘటన నాకు బాగా గుర్తు. ఒకరోజు నేను, మా తాతగారు కలిసి వరంగల్ ఆర్ట్స్ బస్ డిపో నుండి సర్క్యూట్ హౌస్ కు నడిచి వెళ్తున్నాం. అనాడు పి.వి. నరసింహారావు గారు మానవ వనరుల శాఖామంత్యులుగా ఉన్నారు. వారి కాన్వాయ్ కూడా

అటువైపు వస్తోంది. సైరన్లు వినిపిస్తున్నాయి. నేనూ, మా తాతగారూ రోడ్డుకు అటు పక్కగా నడిచి వెళ్తున్నాం. అక్కడికి కానిస్టేబుళ్ళు వచ్చి పక్కకి జరగండి, పక్కకి జరగండి అంటూ మమ్మల్ని రోడ్డు ప్రక్కకు వెళ్ళమన్నారు. కాన్వాయ్ వచ్చింది. మమ్మల్ని దాటిన కాన్వాయ్ సడెన్గా ఆగిపోయింది. పి.వి. నరసింహ రావు గారి సెక్యూరిటీ ఆఫీసర్ కారు దిగి, "సార్, మిమ్మల్ని రమ్మంటున్నారు" అంటూ మా తాతగారిని తీసుకెళ్ళారు. పి.వి.నరసింహరావు గారు మా తాత గారిని వారి కారులోనే కూర్చోబెట్టుకుని తీసుకెళ్ళారు. ఆరోజు మా తాతగారితో బాటు నేను కూడా సర్క్యూట్ గెస్ట్ హౌస్ లో పి.వి. నరసింహరావు గారితో కలిసి భోజనం చేశాను. అటువంటి అవకాశం నాకు రావడం అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను. వారు ఎంతటి ఉన్నత స్థాయికి ఎదిగినప్పటికీ వారి సహచరులను వారు ఎన్నటికీ మరచిపోలేదని చెప్పడం కోసమే నేను ఈ సంఘటనను ఈ సభలో ప్రస్తావించాను.

12.50 | శ్రీ పి.వి.నరసింహ రావుగారు ప్రధానమంత్రిగా ఆరు ము. సంవత్సరాలపాటు, అనగా 1991 నుంచి 1996వ సంవత్సరం వరకు పని చేసిన సందర్భంలో వారు ప్రధానమంత్రి అయ్యేసరికి దేశ ఆర్థిక పరిస్థితి ఏ విధంగా ఉంది అనేది సంపూర్ణమైన అవగాహన నేడు ప్రజలకుంది. అందుకే ఈరోజు శ్రీ పి.వి.నరసింహ రావుగారిని ఫాదర్ ఆఫ్ ఎకనామిక్ రిఫార్మ్స్ గా చెప్పి పరిస్థితుంది. ఈరోజు భారతదేశం ఇతర దేశాలను ఎదుర్కొనే పరిస్థితులలో ఉన్నదంటే, మనం కూడా అనేక దేశాలతో గ్లోబల్ ఎకనామిక్ సూపర్ పవర్ గా ఎదిగామంటే దానికి కారణం శ్రీ పి.వి.నరసింహ రావుగారు, వారు అనుసరించిన విధానాలని చెప్పక తప్పదు. సభ్యులు శ్రీ నర్సిరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు మేమందరం కూడా ఒకే స్కూల్ ఆఫ్ థాట్ నుండి వచ్చాము. నేను ఇంటర్మీడియట్ వరకు కాలేజీలో యాక్టీవ్ గా ఉంటూ ఆ తరువాత నుండి నేను పక్కదారిలోకి వచ్చాను. గ్లోబల్ ఎకనామిక్ సిమ్యూషన్ లో శ్రీ పి.వి.నరసింహ రావుగారు తీసుకున్న నిర్ణయాలవలన లాభనష్టాలను ప్రస్తావిస్తూ, కొంత నష్టం జరిగిందని సభ్యులు శ్రీ నర్సిరెడ్డిగారు చెప్పారు. కానీ, ఈరోజు ప్రపంచం మొత్తం మారిపోయింది. చైనా లాంటి దేశంలో కూడా ఆర్థిక పరిస్థితులు మెరుగ్గా లేవు, అక్కడ ఆర్థికవ్యవస్థ విపరీతమైన

గ్యాప్ ఏర్పడింది. సభ్యులు శ్రీ నారదాసు లక్ష్మణ్ గారు చెప్పినట్లు కార్డ్ మార్క్స్ సిద్ధాంతాలను నేటికీ వారి కుటుంబ సభ్యులు, వారి వారసులు కూడా అవలంబిస్తున్నారు. వారు నూతన ఎకనామిక్ పాలసీస్ ను నమ్ముకుని ముందడుగు వేస్తున్నారు, వారి పరిస్థితి నేడు ఎలా ఉందనేది కూడా సభ్యులు అవకాశం వచ్చినప్పుడు చెప్పగలరని కోరుతున్నాను. ఈరోజు ప్రపంచంలో కార్డ్ మార్క్స్ వారసులే అత్యంత ధనవంతుల జాబితాలో ఉన్నారు. సిద్ధాంతాలు ఎంతవరకు మనకు ఉపయోగపడుతాయో అంతవరకు మనం వాడుకుంటూ మారిన సిద్ధాంతాలతో మన జీవన విధానాలను కొనసాగించాలని నేను తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధానాలను శ్రీ పి.వి.నరసింహ రావుగారు చేపట్టారు. 1980వ సంవత్సరంలో మానాన్నగారు ఇళ్లు కట్టేందుకు ఒక సిమెంటు బ్యాగు తెచ్చుకోవాలంటే ఎంతో ఇబ్బంది పడేవారు. ఆ తరువాత పరిస్థితులు ఏ విధంగా మారాయో మనం చూశాము. ఒక సిమెంటు బ్యాగు కావాలంటే ఒక రేషన్ విధానం, అది తెచ్చుకోవాలంటే ఎంత కష్టమైన పరిస్థితి ఉండేది, గ్యాస్ సిలిండర్ తెచ్చుకోవాలంటే ఎంత కష్టమైందో, ఒక టెలిఫోన్ కావాలంటే ఒక ఎంపికారితో పైరవీలు చేయించుకొని తిరగవలసిన పరిస్థితి ఉండేది. శ్రీ పి.వి.నరసింహ రావుగారు వచ్చాక వాటన్నింటినీ కూడా నేడు తొలగించడంతో మునుపటి కంటే ఈరోజు ప్రస్థుటమైన మార్పు కనపడుతోంది. నేను చూసినదానిలో ఒకవైపు ఎకనామిక్ రిఫార్మ్స్ తో బాటు, సభ్యులు పురాణం సతీష్ గారు చెప్పినట్లు శ్రీ పి.వి.నరసింహ రావుగారి వంటి గొప్ప వ్యక్తుల వద్ద ఇది నా నియోజకవర్గం, కేవలం నా నియోజక వర్గం వరకే నేను బాధ్యుడిని అని అనుకోలేదు. మన ఆలోచనా విధానం ఎప్పటికీ మన నియోజకవర్గం వరకే పరిమితమౌతోంది. కానీ, ఆనాడు శ్రీ పి.వి.నరసింహ రావుగారు మరియు శ్రీ ప్రణబ్ ముఖర్జీ వంటి వారు కేవలం వారి నియోజకవర్గం వరకు పని చేయాలనే ఆలోచన చేయలేదు. ఈ రాష్ట్రమే, ఈ దేశమే నా నియోజకవర్గం అని వారు అనుకున్నారు. ఈ రాష్ట్రంలో ప్రతిపౌరుని జీవన స్థితిగతులు మార్చడమే నాలక్ష్యం అనుకున్నారు తప్పితే ఒక నియోజక వర్గాన్ని మాత్రమే మారుద్దామనే ఆలోచన చేయలేదు. ఒక లెజిస్లేటర్ గా రాష్ట్రాన్ని

ఏ విధంగా మార్పాలనే ఆలోచనను మనం కొనసాగించాలి గాని కేవలం ఒక ప్రాంతానికి, ఒక గ్రామానికి మాత్రమే పని చెయడం, మాట్లాడడం సరైనది కాదని శ్రీ పి.వి.నరసింహారావుగారి వంటి దార్శనికుల నుండి నేర్చుకోవలసిన అంశాలలో ఒకటి. ఎకనామిక్ రిపామ్స్ లో శ్రీ పి.వి.నరసింహారావుగారు అనేక మార్పులు తీసుకొచ్చారు. వారు బహుభాషాకోవిదులని అనేకసార్లు ఎంతోమంది చెప్పారు. జాతీయ అణు భద్రత మరియు బాలిస్టిక్ క్షిణుల కార్యక్రమాన్ని శ్రీ పి.వి.నరసింహారావుగారు బలపరచడం చేత చివరికి పోఖ్రాన్ అణు పరీక్షలకు దారితీసింది. శ్రీ పి.వి.నరసింహారావుగారు తీసుకున్న నిర్ణయాల వలనే న్యూక్లియర్ టెస్టులన్నింటినీ నిర్వహించడంలో భారతదేశం ప్రపంచదేశాలతో సాటిగా నిలబడగలిగి ఒక న్యూక్లియర్ దేశంగా ఎదిగింది. వారు ప్రధానమంత్రిగా ఉన్న పరిస్థితులలో ఒకవైపు ఆర్థిక పరిస్థితులతోబాటు మరొక విపత్కరమైన పరిస్థితులను కూడా ఈదేశం ఎదుర్కొంది. ఆనాడు మహారాష్ట్రలోని లాథూర్ ప్రాంతంలో భూకంపం వచ్చి ఆ ప్రాంతం అతలాకుతలమైన పరిస్థితులలో వారు ప్రధానమంత్రిగా అక్కడికి ప్రత్యక్షంగా వెళ్లి, ఎమర్జెన్సీవంటి సిచ్యువేషన్ క్రియేట్ చేసి, అవసరమైన మొత్తం వ్యవస్థను తీసుకొచ్చేందుకు తగు నిర్ణయాలు తీసుకొని ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకోవడం మూలంగానే ఆ ప్రాంతం కోలుకొని సాధారణ పరిస్థితిలోకి రాగలిగింది. అదొక దార్శనికునికి, రాజకీయవేత్తకు ఉండవలసిన లక్షణం. ఒక ప్రాంతం దెబ్బతినప్పుడు ఏమి చేయాలి, ఎలా స్పందించాలి అనేది తెలుసుకోవాలంటే శ్రీ పి.వి.నరసింహారావుగారి దార్శనికతే నిదర్శనం. ఎకనామిక్ పాలసీస్ విషయంలోకి వస్తే ఫారెన్ డైరెక్ట్ ఇన్వెస్ట్మెంట్స్ కొరకు వివిధ దేశాల నుంచి ఇన్వెస్టర్స్ ను ఆహ్వానించడం వలన వారందరూ ముందుకు రావడంతో అనేక పెట్టుబడులు ఈ రాష్ట్రంలోకి వచ్చాయి, ఆధునిక టెక్నాలజీ ఈ దేశంలోకి వచ్చింది, ఆ టెక్నాలజీ రాకుపోతే ఈరోజు మనం ఆ పరిస్థితుల్లో ఉండేవారం కాదు. కొన్ని సందర్భాలలో బ్యాంకుల్లో కంప్యూటర్లు ప్రారంభించినప్పుడు కూడా కొందరు వ్యతిరేకించిన పరిస్థితులున్నాయి. బ్యాంకుల కంప్యూటరీకరణ జరగకున్నట్లయితే నేడు ఎటువంటి

పరిస్థితులు ఉండేవో మనకు తెలుసు. శ్రీ పి.వి.నరసింహారావుగారి సమయంలోనే బి.ఎస్.సి., ఎస్.ఎస్.సి.ని రెగ్యులేట్ చేసి ఎస్.ఈ.బి.ఐ.ని మొట్టమొదటిగా ఒక రెగ్యులేటరీ అథారిటీగా తీర్చిదిద్దిన వ్యక్తి శ్రీ పి.వి.నరసింహారావుగారు. భారతదేశాన్ని ఆర్థికంగా శాసిస్తున్న నేషనల్ స్టాక్ ఎక్స్చేంజ్ సంస్థను ప్రారంభించింది శ్రీ పి.వి.నరసింహారావుగారే, ఇది వారి యొక్క గొప్ప అచీవ్మెంట్. ఇవికాక చాలామంది మిత్రులు శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారి గురించి అనేక విషయాలు చెప్పారు. శ్రీ పి.వి.నరసింహారావుగారి దార్శనికత ఈ దేశానికి ఎంతో ఉపయోగపడిందనేది నిస్సందేహంగా ఎవరిని అడిగినా చెప్పే పరిస్థితి ఉంటుంది. మిత్రులు ఆవేదన వ్యక్తం చేసిన విధంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎంతోమందికి భారతరత్న ఇచ్చినప్పటికీ ఎందుకో శ్రీ పి.వి.నరసింహారావుగారి విషయంలో అశ్రద్ధ చూపించిన పరిస్థితి ఉంది. నాడు శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారు ఏ పరిస్థితుల్లో ఉన్నారో, ఆనాడు ఏ ఆర్థిక పరిస్థితులు ఈదేశంలో ఉన్నాయో, ప్రస్తుతం కూడా అదే ఆర్థిక పరిస్థితులున్నాయి. మళ్ళీ భూమిశా ఏ తెలంగాణ బిడ్డే ఆ ప్రధానమంత్రి పీఠాన్ని అధిష్టించి ఈ దేశాన్ని రక్షించాల్సిన పరిస్థితి ఉందేమోనని అనిపిస్తున్నది. తెలంగాణ గడ్డ మీదనుంచి ఒక వ్యక్తి వెళ్లి నేటి భారతదేశ ఆర్థిక పరిస్థితులను సరిదిద్దే పరిస్థితి వస్తుందేమోనని అశిస్తున్నాను. ఒక తెలంగాణ బిడ్డ ఈ గడ్డు పరిస్థితులనుండి భారతదేశాన్ని గట్టెక్కిస్తారని నేను అశిస్తున్నాను. గౌరవ మంత్రివర్యులు ప్రవేశపెట్టిన శ్రీ పి.వి.నరసింహారావుగారి మరణానంతరం భారతరత్న పురస్కారం ప్రకటించాలని కోరుతు తిర్మానమేదైతే ప్రవేశపెట్టారో ఈ దానికి సంపూర్ణంగా మద్దతిస్తూ, హైదరాబాద్ సెంట్రల్ యూనివర్సిటీకి శ్రీ పి.వి.నరసింహారావుగారి పేరు పెట్టాలనేదానికి కూడా సంపూర్ణంగా మద్దతిస్తున్నాను.

1.00 | మిస్టర్ చైర్మన్:- “మాజీ ప్రధాన మంత్రి శ్రీ పి.వి. ము. నరసింహారావు గారికి మరణానంతరం భారతదేశ

అత్యున్నత పౌర పురస్కారం అయినటువంటి “భారతరత్న” బిరుదు అందించాలని, హైదరాబాద్ సెంట్రల్ యూనివర్సిటీకి పి.వి. నరసింహారావు గారి పేరును పెట్టాలని, పార్లమెంటులో వారి విగ్రహాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతూ గౌరవ

భారత మాజీ ప్రధాన మంత్రి శ్రీ పి.వి. నరసింహ రావు శతజయంతి ఉత్సవాలపై చర్చ-ఆమోదం మరియు ప్రభుత్వ తీర్మానాలు.

08 సెప్టెంబర్, 2020

23

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కేసీఆర్ గారి తరపున రాష్ట్రవైద్య ఆరోగ్య శాఖ మంత్రివర్యులు తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టేందుకు ప్రత్యేక చొరవ తీసుకున్నందుకు ధన్యవాదములు తెలియజేస్తున్నాను."

MR. CHAIRMAN:- Resolution moved. The question is that:

"తెలంగాణ బిడ్డ, దక్షిణాది నుంచి తొలిసారి ప్రధాని పదవికి ఎన్నికైన రాజనీతిజ్ఞుడు, నూతన ఆర్థిక సంస్కరణల సారథి అరుదైన దౌత్యనీతికోవిదులు, బహుభాషావేత్త , దేశప్రగతికి ఉజ్వలమైన దారులు నిర్మించిన మహోన్నత దార్శనికుడు, భారత రాజకీయాలలో మేరునగధీరుడు, అసాధారణ ప్రజ్ఞాశాలి శ్రీ పాములవర్తి మేంకట నరసింహారావు గారికి మరణానంతరం భారతరత్న పురస్కారం ఆయన శతజయంతి ఉత్సవాల సందర్భంగా ప్రకటించాలనీ, పార్లమెంట్ ప్రాంగణంలో ఆ మహనీయుని విగ్రహాన్ని చిత్తరువునూ ప్రతిష్ఠించాలనీ, హైదరాబాదు కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయానికి పీవీ నరసింహారావుగారి పేరు పెట్టాలని

కేంద్ర ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తూ తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు ఏకగ్రీవంగా తీర్మానిస్తున్నది."

(Pause)

The Motion was carried and the Government's Resolution was adopted.

ADJOURNMENT MOTION

MR. CHAIRMAN:- Today, I have received one Adjournment Motion Notice.

The Adjournment Motion given notice of by Sri N. Ramachandra Rao, regarding withdrawal of the G.O.Ms.No.131 issued by the Government pertaining to Land Regularization Scheme, which is causing lot of unrest among the people, has been disallowed.

Now, the House is adjourned to meet again at 10-00 a.m on Wednesday, the 9th September, 2020.

(Then, the House was adjourned at 1-02 p.m to meet again at 10.00 a.m on Wednesday, the 9th September 2020.)

**"PUBLISHED UNDER RULE 316 OF THE RULES OF PROCEDURE AND CONDUCT OF
BUSINESS IN THE TELANGANA LEGISLATIVE COUNCIL AND PRINTED
AT ASSEMBLY PRESS, PUBLIC GARDENS, HYDERABAD."**